

steklar

GLASILO DELAVCEV DO STEKLARNA-SIJAJ HRANSTNIK

Izhaja od leta 1959
Letnik XXVII, Št. 3
Hrastnik, 13. III. 1985

Opozoriti na problematiko, ki je skupna vsem tozdom

Ocena našega dela in poslovanja

V zadnjih dneh februarja smo opravili predhodne razprave o zaključnem računu za leto 1984. Kot običajno je bilo za te razprave pripravljeno gradivo, iz katerega je bilo mogoče razbrati za vsako temeljno organizacijo in delovno skupnost skupnih služb, kakšen je končni rezultat celoletnih naporov 2100 članskega kolektiva Steklarna-Sijaj. Glede na to, da so v tozidih in DSSS razprave običajno usmerjene v konkretno problematiko teh okolij, je prav, da ob tej priložnosti opozorim na problematiko, ki je skupna vsem tozdom.

Kot prvo je vsekakor treba ugotoviti, da z rezultati poslovanja v letu 1984 nismo in ne moremo biti zadovoljni. Zadovoljni ne moremo biti že zaradi preproste ugotovitve, da nismo ustvarili za razširitev osnove našega poslovanja niti zaradi tega, ker so naši osebni dohodki pod občinskim in republiškim povprečjem.

Ker je ugotovitev o našem poslovanju takšna, jo kaže vsekakor nekoliko osvetliti. Če želimo to storiti, pa moramo v prvi vrsti analizirati naše možnosti za ustvarjanje oziroma pridobivanje dohodka. Tu je v ospredju vprašanje, kako so v letu 1984 izkoristili naše zmogljivosti, kakšen je bil naš vpliv na stroške proizvodnje in na ostale izdatke ter kakšni so bili objektivni pogoji našega gospodarjenja.

Pogoji pridobivanja dohodka

Dohodek celotne delovne organizacije se je povečal od 576.271 dinarjev na zaposlenega na 659.098 dinarjev ali za 14,4 odstotka. Kljub povečani proizvodnji stekla za 11,4 odstotke in povečani prodaji stekla za 6,4 odstotka, smo dosegli le majhno povečanje dohodka na zaposlenega. Tako majhno povečanje dohodka je posledica hitrega naraščanja stroškov, ki so bili v letu 1984 večji za 51,6 odstotka, poleg tega pa je naša amortizacija, naš najboljši vir za obnavljanje osnovnih sredstev, zrasla precej manj — za 35,6 odstotka, upoštevati pa moramo še lansko približno 60-odstotno inflacijo. Pri 40,1-odstotnem povečanju celotnega prihoda in zmanjšanju ekonomičnosti (CELOTNI PRIHODEK v primerjavi s PORABLJENIMI SREDSTVI) od 1,49 na 1,38 tudi nismo mogli doseči boljšega uspeha, to je za 16,9 odstotka večjega dohodka kot leto prej. Stroški za porabljene surovine so se povečali od 256,7 na 416,1 milijona dinarjev ali za 62,1 odstotka. Povprečno so se cene porabljenih surovin dvignile za 45,9 odstotka. Ker smo povečali proizvodnjo za 11,4 odstotka, pa to pomeni 62,5-odstotno

povečanje stroškov za surovine. In to kljub temu, da smo nekoliko zmanjšali specifično porabo surovin (indeks 99,7), ker pa smo varčevali z dražjimi surovinami, je indeks vrednostne specifične porabe celo 94,1. Strošek za porabljeno energijo se je povečal od 500,3 na 929,4 milijona dinarjev ali za 85,7 odstotka. Povprečne cene energetskih virov so bile za 72,2 odstotka višje, porabili pa smo za 7,4 odstotka več energije pri 11,4 odstotka večji količinski proizvodnji. Pri tem smo zmanjšali specifično porabo energije za 3,6 odstotka; če ta prihranek izrazimo vrednostno v cenah in leta 1984, je to 4,8 odstotka. Seveda pa nam velike podražitve energije in surovin skoraj izničijo prihranke. Zaradi podražitev smo plačali energijo 365,5 milijona dinarjev več; zaradi večje porabe 63,7 milijona več, z zmanjševanjem specifične porabe energije pa smo prihranili 34,5 milijona dinarjev. Zaradi podražitev surovin smo plačali 118 milijonov dinarjev; zaradi večje porabe 41,2 milijona, z zmanjšanjem porabe surovin pa smo prihranili 26,3 milijone dinarjev. Če to združimo, pomeni, da so nam podražitve energije in su-

rovin pobrale 483,5 milijona dinarjev, na drugi strani pa smo prihranili 60,6 milijona dinarjev, ki pa nam jih v pogojih inflacije sproti poberejo panoge, ki so v reproverigi pred nami. Naš družbeni proizvod in v okviru tega dohodek sta torej zaradi velike inflacije realno manjša in tako je ta novoustvarjena vrednost, namenjena osebni, družbeni in investicijski porabi dejansko manjša kot je bila leto dni prej.

V takšnih neugodnih razmerah smo delež osebnih dohodkov v dohodku (na ravni delovne organizacije) povečali od 45,6 na 52,5 odstotka, kar je pomenilo 34,3-odstotno povečanje sredstev za osebne dohodke, tako smo po najboljših močeh omilili padanje realnih osebnih dohodkov, ki so že tako nizki.

Ob povečanju dela dohodka za splošno in skupno porabo za 53,4 odstotka (zaradi rasti bruto osebnih dohodkov za 34,3 odstotka in obresti za 153 odstotkov), se je povečal delež dohodka, pripadajoč drugim organizacijam in skupnostim od 24,9 na 32,7 odstotka. Delež dohodka za sklade se je zaradi teh gibanj pospešeno

zmanjšal od 12 na simboličnih 0,6 odstotka, kar pomeni 6 odstotkov lanskega leta in 4 odstotke planirane za leto 1984.

S takšno delitvijo dohodka za osebno potrošnjo delavcev in akumulacijo smo prekršili družbene usmeritve, vendar smo to morali storiti, če smo hoteli uveljaviti naš novi sporazum o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki naj bi delavce stimuliral k boljšemu delu, obenem pa jim zagotovil vsaj minimalno socialno varnost.

Pred novimi plani, novimi nalogami

V naših planskih dokumentih za leto 1985 smo se dogovorili za ukrep, ki naj bi v kratkem roku izboljšal naš položaj, tako da bo nemoteno teklo proizvodno delo. In da bomo ob tem ustvarili primeren dohodek in sredstva za obnavljanje in moderniziranje proizvodnih zmogljivosti. Zaradi velike iztrošenosti naše strojne opreme bo naša največja naloga sproti in dobro vzdrževanje ter

obnavljanje objektov. Le na ta način bomo lahko zmanjšali zastoje na minimum in omogočili čimboljše proizvodnjo. Kljub velikemu pomenu izpolnjevanja fizičnega plana proizvodnje, je doseganje boljše kakovosti, takšne kot jo zahteva trg, naša največja naloga. Kajti le takšni proizvodi bodo našli pot do kupcev in se realizirali kot vrednost, ne pa obležali v skladiščih. Zato čakajo našo komercialno službo in vse, ki so povezani s trženjem velike naloge, še posebej, če se bodo vhodne komponente dražile z istim tempom in zahtevale dvigovanje cen našim izdelkom. Z dvigovanjem cen naših izdelkov in padanjem realnih dohodkov prebivalstva bo prodaja dosti bolj proble-

matična od proizvodnje stekla in svetil.

Pri varčevanju z energijo, osnovnimi surovinami in materiali nimamo več možnosti kaj dosti prihraniti, vsaj pri tej tehnologiji ne, zato pa moramo večjo pozornost posvetiti porabi vseh ostalih materialov, ki so lahko pomemben vir prihrankov za nas vse.

Obenem bomo, kolikor bo mogoče, spodbujali inovacijsko dejavnost, kajti sodimo, da le z uvajanjem lastnih rešitev in uresničevanjem lastnih zamisli lahko izboljšamo in racionaliziramo tehnološki proces ter tako zmanjšamo stroške. To so naše dolgoročne naloge, ki jih moramo za-

četi izpolnjevati že sedaj, če hočemo v prihodnosti pobirati sadove.

Kljub večji planirani produktivnosti se bo zaradi velikih podražitev energije in surovin, ki jih pričakujemo, ekonomičnost zmanjšala na 1,34, ustvarili pa bomo za 58,1 odstotka večji dohodek na ravni delovne organizacije. Takšen dohodek bo omogočil boljše razmerje med porabo in sredstvi za akumulacijo. Sredstva za osebne dohodke naj bi se povečala za 44,2 odstotka, oziroma za 46 odstotkov na zaposlenega, delež teh sredstev v dohodku pa bo od 52,5 padel na 48 odstotkov. Delež akumulacije pa bo zrastel na 6,1 odstotka, kar je še vedno malo, manj od naših po-

treb, vendar pa je to verjetno naša skrajna meja za leto 1985.

Ker pa je letošnje leto prav leto priprave na oblikovanje in sprejemanje planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje, nas čakajo tu resne naloge, ki se jim bomo morali posvetiti prav vsi. Sprejeti bomo morali program, ki nam bo zagotovil izvajanje letošnjega plana in s katerim bomo poskušali odstraniti motnje v poslovanju tekočega leta ter srednjeročni plan, ki bo osnova za naslednje srednjeročno obdobje kot dokument, ki bo nakazal smeri našega razvoja.

Branko Milinović

V razmislek o novostih iz zahodnega tržišča

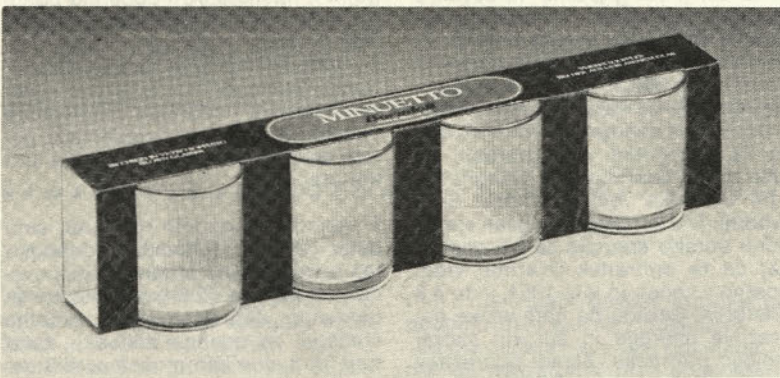
Frankfurt 1985

Kar je Hannover za svetila, je Frankfurt za pogrnjeno mizo. Vsi, ki v svetu kaj pomenijo na področju izdelkov za na mizo, (jedilni pribor, porcelan, steklo), so tu zbrani. Večinoma kot razstavljalci, izjemoma samo kot obiskovalci. Naša praksa doslej je bila, da ta sejem obišče ustrezna skupina ljudi; žal se nam letos ni zdelo potrebno, ali pa smo se ustrašili očitkov, da so taka potovanja odveč. Tako sem se udeležil te manifestacije samo jaz. Po tej logiki se prihodnjega sejma v Frankfurtu od nas ne bo udeležil nihče več. Za ilustracijo navajam, da so se sejma letos udeležile cele skupine vodilnih ljudi iz nekaterih znanih tovarn, ki sicer dobro poslujejo in znajo tudi varčevati, a varčujejo tam, kjer to kaj pomeni (Bormioli Rocco, Fidenza Vetraria, Durand and Cie., Cristalleria Saivo). Na kratko: v Frankfurtu je stičišče poslovnega sveta; tu se vidi kaj dela konkurenca, kam je prišel razvoj, po čem povprašujejo, kakšne so cene. Da so te informacije (na enem mestu) pomembne, je dokazal vsa pričakovanja presegajoč obisk sejma. Seveda pa pomeni sejem tudi sklepanje poslov in splošna ocena je, da leto 1985 (to je pokazal tudi sejem) predstavlja takšno oživiljenje konjunktura, kot jo svet ne pomni od leta 1973.

Pregled razstavljalcev steklenih izdelkov (posebej razstavljajo tudi proizvajalci svetil) pokaže vso dinamčnost in iniciativo, ki sta tako pomembni za uspešen nastop na zahtevnem zapadnem tržišču. Značilnost znanih svetovnih proizvajalcev steklenih izdelkov (Schott-Zwiesel, Stölze Oberglas, Veba Glas, Libbey Glass, Anchor Hocking, Durand and Cie., Bormioli Rocco, Fidenza Vetraria, Royal Leerdam, Randwyck, Kosta Boda itd.) je izvirnost (vsak sejem novi programi); vsaka od teh firm je za letošnji sejem pripravila nov katalog (v primeru ameriške Anchor Hocking je to 240 strani obsegajoči barvni katalog). Večinoma ti proizvajalci predstavljajo vrhunski design ob najmodernejši tehnologiji, običajno pa je cena konkurenčna. Letošnji sejem je gotovo posvetil posebno pozornost dekoriranemu steklu (kozarci, skodelice itd.). Saj na primer firma Cristallerie d'Arques predstavlja obsežen katalog dekorjev. Tu je treba omeniti nemškega proizvajalca Veba Glas, saj je gotovo med najuspešnejšimi

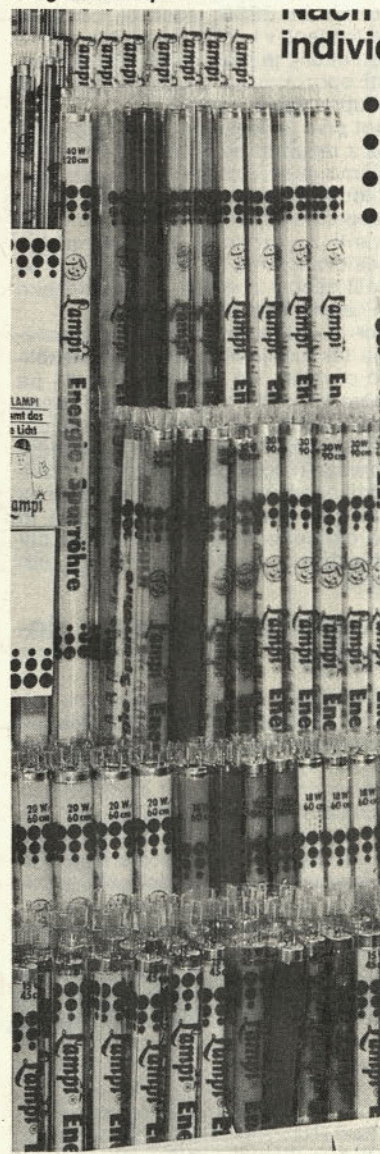
Dekorativni robovi - Bormioli

„olepševalci“ steklenih izdelkov. Posebno zanimivi so dekorji (rdeče) robov kozarcev, kelihov, skodelic, ki pa žal zahtevajo žganje na večjih temperaturah; to pa za nas ni primerno. Sejma v Frankfurtu si ni mogoče predstavljati brez novih serij namiznih garnitur (servisi, pladnji itd.), od

najnovejše in kar izivajoče serije v modrem steklu (Open - Bormioli) do značilnih serij z belo mat barvnimi izstopajočimi strukturami (Mignon, Lotos - Stölze). Tu gre za posebno tehnologijo, s katero mi ne razpolagamo — verjetno gre za centrifugo ali pa za enostavnejše avtomatske

Program Lampi

stiskalnice, ki ne zahtevajo veliko dragih modelov, saj ni verjetno, da bi omenjene firme lahko pripravile od sejma do sejma po več novih kompletnih serij. Omembe vredna so ostala stekla, ki niso prozorna in jih uporabljajo v posebne namene:

- Vitrosax (Bormioli), Duralex (St. Gobain) — kaljeno steklo za posode za vroče tekočine (čaj, kava, mleko);
- Arcopal (Cristallerie d' Arques), Milk White (Anchor Hocking);
- Opalno steklo za razne namene
- (vrčki, krožniki, vaze itd.);
- Barvno steklo (Rosaline, Ambre, Noir, Cherry, Giallo Ambra itd.) — firme Durand, Bormioli itd;
- Ostali materiali, kot Micro Ware

Mignon - Oberglas**Serija avtomatsko izdelanih keličkov****Program Brendel**

(Anchor Hocking) — cele garniture posod za pečenje, serviranje itd. Vse to razširja ponudbo in akcijski radij posameznih proizvajalcev, kaj to pomeni pa vidimo iz lastne izkušnje — dimno steklo.

Eleгантna serija**Frigoverre - Bormioli Rocco**

Treba je omeniti izredno ponudbo keličkov — seveda izključno avtomatske izdelave. Nemško tržišče je posebej velik porabnik teh izdelkov, vendar morajo biti vrhunske kakovosti (rezani na hladno) in ustrezne cene. Vse znane firme (omenjene v začetku članka) v svoji ponudbi obvezno vključujejo keliče.

Področje svetil je, kot že omenjeno majhno, gre za približno dvesto razstavljalcev, od tega kakšnih 20-30 odstotkov takih, ki so neposredno zanimivi za naš program. Omeniti moram obliko prirezanega stožca, ki jo lahko imenujemo vsaj obliko leta, če že ne obliko določenega obdobja. Ta oblika se pojavlja (tudi v našem programu jo imamo), pri skoraj vseh razstavljalcih — v različnih materialih (pločevina, perforirana pločevina, blago, šipe itn.).

Zanimivost je tudi aplikacija stekla kot difuzorja v različnih dosedaj manj znanih oblikah — na primer stropne (SE), stoječe in namizne z majhnimi trikotnimi opalnimi difuzorji itd. Izredno lepi so podstavki v optičnem steklu (tudi barvnem), senčnik pa je iz blaga ali stekla. Velja spomniti na izredno dodelan program svetil (vse v komercialni embalaži) za različne namene — Lampi firme Korte Licht. Zanimiv je tudi program šin — firma Brillantleuchten; gre za novo razsežnost v ponudbi šin (svetlobne ideje s šinami): stenski zaključni elementi z možnostjo „light showa“, daljinsko prižiganje td. Zelo dodelan program svetil nudi na primer firma Brendel: gre za sistem zglobov (podobno kot naše svetilo S-1407), ki je funkcionalen, izredno lepo oblikovan in izdelan ter predstavlja vrhunsko rešitev na tem področju.

Omembe vredno je področje lesten- cev iz šip. Ponudba je ogromna, kakovostna, raznovrstna; predvsem pa dominirajo bogatejšie izvedbe (medenina). Tudi sicer je na tem sejmu opaziti kvalitetne materiale in torej dražje izvedbe.

Toliko o sejmu. Vtisov, ocen in tudi slikovnega materiala (prospektov) je dovolj za razmišljanje, pa tudi za pravo novih programov v naši delovni organizaciji. Gotovo bomo naleteli na težave pri njihovem osvajanju; a to so naši problemi, ki poslovni svet (posebej zapadni) ne zanimajo.

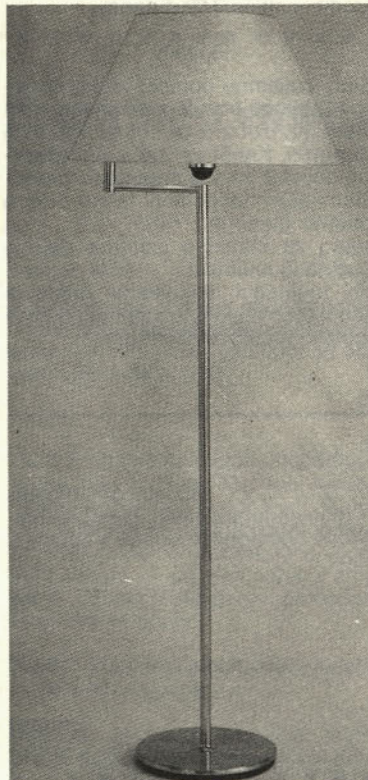
Slavko Marcen

★★★★★★★★★★★★★★★★

Popravek

V 2. številki Steklarja je pri članku „Lahko bi bilo še boljše“ prišlo do napake, ki je bistveno vplivala na vsebinski smisel predzadnjega stavka — podnaslov „Izdelava programov svetil“. Pravilno se namreč ta stavek glasi: tretji paket na novo oblikovanih svetil (16 izdelkov) je bil dogovorjen za 31. 8. 1984. Torej ne 31. 1. 1984 kot je bilo natisnjeno. V članku „Dolgoročna socialna varnost“ v podnaslovu „Kakovost in ceno narekuje trg“ se zadnji stavek pravilno glasi: Plan za posebne izvedbe je bil 80.000.000 dinarjev, dosežen pa je 133.000.000 dinarjev, torej za 66 odstotkov več. Avtorjem prispevkov in bralcem se opravičujemo.

Uredništvo

Sprememba članarine vzajemne pomoči

Nova prijava za vse člane!

Izvršni odbor konference osnovne organizacije sindikata delovne organizacije DO STEKLARNA-SIJAJ HRASTNIK je na svoji zadnji seji razpravljal o višini članarine vzajemne pomoči, ki je skoraj simbolična, saj je od 20,00 do 100,00 dinarjev. Temu primerna je tudi višina kredita, ki ga lahko delavec najame pri blagajni vzajemne pomoči, seveda v kolikor je njen član. Ob skokovitem naraščanju cen vseh vrst dobrin krediti kakršni so, ne predstavljajo nikakršne pomoči več. Zato je IOK osnovne organizacije sindikata STEKLARNA-SIJAJ HRASTNIK sprejel odločitev, da bi spremenili 4. člen pravilnika vzajemne pomoči, ki opredeljuje višino članarine in istočasno tudi višino kredita, ki ga lahko član vzajemne pomoči najame.

Sprejete so bile naslednje članarine: članarina — 100,00 dinarjev — kredit — 6.000,00 dinarjev, članarina — 300,00 dinarjev — kredit — 12.000,00 dinarjev in članarina — 500,00 dinarjev — kredit — 18.000,00 dinarjev. Po novem predlogu bi morali člani vzajemne pomoči nove članarine, za katere se bodo odločili s podpisanim priloženo izjavo, plačevati najmanj tri mesece, šele nato bodo upravičeni najeti kredite pod novimi pogoji.

Torej vsi, ki ste že člani vzajemne pomoči, pa tudi tisti, ki to želite postati, izpolnite priloženo izjavo, obkrožite višino članarine, ki jo želite plačevati, in oddajte izjavo blagajničarki vzajemne pomoči — Veri Jazbinšek, oddelek za obračun osebnih dohodkov, najkasneje do 1. 4. 1985.

Da bi bila določila pravilnika vzajemne pomoči vsem znana, jih v celoti objavljamo.

Pravilnik vzajemne pomoči

1. člen

Vzajemna pomoč se organizira enotno za celotno delovno organizacijo

Steklarne-Sijaj Hrastnik in sicer pri izvršnem odboru konference OO ZS DO.

2. člen

Pri izvršnem odboru konference se ustanovi komisija za vzajemno pomoč.

Komisija, ki jo imenuje izvršni odbor konference OO ZS DO, je tričlanska. Naloge te komisije: vodi poslovanje blagajne vzajemne pomoči; opravlja vsakomesečni obračun koristnikov sredstev vzajemne pomoči. Komisija je za svoje delo odgovorna izvršnemu odboru konference OO ZS DO.

3. člen

Član vzajemne pomoči v DO je lahko vsak delavec — delavka, ki je v rednem delovnem razmerju za nedoločen čas v temeljnih organizacijah, združenih v DO STEKLARNE-SIJAJ HRASTNIK, oziroma v delovni skupnosti skupnih služb.

Član vzajemne pomoči podpiše izjavo o višini mesečne članarine, ki se odvede pri izplačilu mesečne akontacije osebnega dohodka na žiro račun oziroma hranilno knjižico vzajemne pomoči.

4. člen

Članarine oziroma najmanjše sredstev iz blagajne vzajemne pomoči: članarina 100,00 dinarjev — kredit — 6.000,00 dinarjev, članarina 300,00 dinarjev — kredit — 12.000,00 dinarjev in članarina 500,00 dinarjev — kredit — 18.000,00 dinarjev.

5. člen

Član vzajemne pomoči lahko izkoristi vzajemno pomoč po treh mesecih članstva, oziroma po trikrat vplačani članarini. Kredit se vrača v 6 mesečnih obrokih za vse omenjene vsote. Član vzajemne pomoči lahko dvigne celotno članarino, razen vsote, ki je pogoj za članstvo oziroma najetje kredita (3 mesece).

Ob prekinitvi delovnega razmerja lahko član vzajemne pomoči dvigne celotno vplačano članarino.

Letna seja občinskega sindikalnega sveta

Od 41 vabljenih je bilo na letni programski seji občinskega sveta ZSS v Hrastniku samo 29 članov. Ko so sindikalisti pregledovali in ocenjevali delo občinske organizacije v preteklem letu so menili, da še vedno ostajajo razlike med zapisanimi sklepi, stališči in usmeritvami ter njihovim uresničevanjem. Kljub temu, da so delavci hrastniškega združenega dela v letu 1984 dosegli 6,5 % večji fizični obseg proizvodnje, ne morejo biti zadovoljni z ostalimi ekonomskimi kazalci. Materialni stroški so naraščali hitreje kot celotni prihodek.

Pogoji gospodarjenja se zaradi naraščanja cen surovinam in energiji vse bolj zaostrejejo, vse to pa se odraža tudi pri ustvarjanju dohodka in čistega dohodka. Zmanjšujejo se sredstva za akumulacijo, ki je pomemben element dobrega gospodarjenja. Delavci so na letni seji opozorili tudi na vse bolj aktualno in nič več objektivno padanje realnega življenjskega standarda. Astronomsko naraščanje cen, ki jih dnevno potrjujejo politični in izvršilni organi federacije ter republike, pri občanah povzroča veliko nejevoljo.

Med zaposlenimi delavci peša motiviranost za delo, za povečanje storilnosti in izvoza. Besede predsednika hrastniškega izvršnega sveta Leopolda Grošlja, ko je v razpravi dejal: „Izvajanje poslovne politike v letu 1985 je stvar politike organizacij združenega dela in delovnih skupnosti in tudi te bodo postavljene pred odgovornost. Potrebno je sprejeti čvrste dogovore in sklepe, začrtati plan za naslednje srednjeročno obdobje in vse do leta 2000. Natočiti si moramo precej realnosti in čistega vina.“ Te njegove misli so bile tudi opozorilo za pripravo razvojnih načrtov v prihodnje.

Ne smemo se prepustiti malodušju, ampak krepko zgrabit za vajeti. Nič nam ne pomaga, če probleme samo razgrinjamo pri belem dnevu, ponoči pa iščemo rešitve v temi.

V razpravah so sodelovali sindikalisti iz ostalih delovnih kolektivov. V trgovini se srečujejo s precej nizkimi osebnimi dohodki, delavci zapuščajo to dejavnost in iščejo delo v drugih delovnih organizacijah, kjer imajo višje osebne dohodke. Rudarji kasnijo z novimi odpiralnimi deli, sicer pa večjih težav z izkopom premoga nimajo. Z obratno ambulanto so zmanjšali bolniški stalež in ga spravili v normalne okvire. V dolski Jutranjki delavke skušajo po svojih močeh uresničiti zastavljene izvozne načrte, pri enoličnem in hitrem, normiranem delu pa jih veliko zbolijo in prihaja do poklicnih obolenj. Zato si sindikalna or-

ganizacija prizadeva, da bi več napravila za rekreacijo zaposlenih delavk. Sindikat je že ustanovil planinsko sekcijo, večjo pozornost pa bo namenil tudi rekreaciji med delom.

Tudi kemičarji imajo visok bolniški stalež, sindikat je sodeloval pri izpeljavi dogovorov za beneficirano delovno dobo zaposlenih v elektrolizi. To je le nekaj skopih misli iz razprav.

Naš predsednik konference OO ZS Steklarna — Sijaj Janez Cigler je na letni seji vse seznanil s težavami pri proizvodnji, ki jih povzroča zastarela tehnološka oprema, omenil je nizke osebne dohodke, slabosti v delu delegacij in delegatov in nepovezanostjo družbenopolitičnih organizacij znotraj delovne organizacije. Menil je, da mladinska organizacija ni dovolj prodorna, da delavci zanemarjajo njihove pobude. Resnično bo moral sindikat v delovni organizaciji in v občini več pozornosti nameniti tudi mladim, ki vstopajo v sindikalno organizacijo. Na primer, če mladinec vstopi v mladinsko organizacijo, pomeni to zanj nekaj novega, svečane in nepozabnega. Če vstopi mlad delavec čez prag delovne organizacije, spozna, da je postal član sindikata šele takrat, ko mu je bila ob izplačilu osebnega dohodka odtegnjena članarina. Vse premalo naredimo za mlade delavce, da bi ti spoznali delo sindikata, da bi mu zaupali, kot najmnostnejši delavski organizaciji, pomagali in ne bili le številke.

Pozabljamo, da so sindikalne naloge vse tisto, kar je pomembno za delavca — samoupravljalca.

Vojka Povše

V marcu drugače

Da bi lažje premoščali likvidnostne težave, smo se na zadnjih zbiorih delavcev odločili za spremembo datuma izplačila osebnih dohodkov. Tako bomo odslej izplačevali osebne dohodke trikrat na mesec, in sicer: **Tozd Proizvodnja svetil in Delovna skupnost skupnih služb 10., tozd Proizvodnja steklenih izdelkov 15. ter tozda Orodjarna in Energetika, vzdrževanje in transport 20. v mesecu.** Ta sklep bomo pričeli izvajati že ta mesec.

ODREŽI

IZJAVA

Podpisani s to izjavo potrjujem svoje članstvo v okviru vzajemne pomoči v delovni organizaciji STEKLARNE-SIJAJ HRASTNIK in se opredeljujem za plačilo članarine, v skladu s sprejetimi pravili blagajne vzajemne pomoči, v višini:

- članarina — 100,00 dinarjev,
- članarina — 300,00 dinarjev,
- članarina — 500,00 dinarjev.

USTREZNO OBKROŽI:

Podpis:

Datum:

Odmevi

Kako si zamišljamo samoupravljanje?

V novemberskem glasilu Steklar je bilo postavljeno vprašanje glede izvajanja ukrepov, ki smo jih sprejeli v septembru, nanašajo pa se na boljše poslovanje, na večjo odgovornost in boljšo disciplino v naši delovni organizaciji.

Kako si zamišlja samoupravljanje disciplinska komisija? Moje mnenje je, da bi bilo bolj umesno vprašanje, kako si zamišljamo samoupravljanje v naši delovni organizaciji. Očitno je mišljeno, da si samoupravljanje razlagamo vsak po svojem okusu, mišljenju in razlagi. Da ne bi bilo dileme! Že pred mnogimi leti smo postavili temelje našemu samoupravljanju, dopolnjevali smo jih z ustavnimi amandmaji in še bolj utemeljili v Ustavi 1974. leta z Zakonom o združenem delu 1976, kasneje v kongresnih usmeritvah zveze komunistov in sindikata.

Poglejmo kaj o samoupravljanju in o odgovornosti pravi Edvard Kardelj v knjigi Svobodno združeno delo:

„Socialistično samoupravljanje je najneposrednejša oblika in izraz boja za svobodo delovnega človeka, za

svobodo njegovega dela in ustvarjanja, za njegov odločen vpliv v družbi. Pravico dela z družbenimi sredstvi si pridobi vsak delavec v združenem delu in je podlaga za uresničevanje njegovih pravic, obveznosti in odgovornosti v združenem delu.

Samoupravljanje je velika pravica in hkrati tudi velika odgovornost, ker mora v sistemu samoupravne demokracije vsak človek imeti odgovornost tudi za usodo drugega človeka. Vsaka delavec v tozdu in drugem ozdu ima pravico in dolžnost, da vestno in marljivo opravlja zaupane mu naloge. Prav tako se je delavec dolžan držati določene delovne discipline. Če delavec ne izpolnjuje svojih delovnih obveznosti bo zato odgovarjal, za neodgovoren odnos do obveznosti, tudi za kršenje delovne discipline mora vsak delavec od ne-kvalificiranega delavca do direktorja nositi osebno, materialno odgovornost in biti podvržen sankcijam določenim s samoupravnim splošnim aktom v skladu z zakonom.

Za ugotovljene kršitve delovne discipline oziroma kršitve delovnih dol-

žnosti, kakor tudi za sprejemanje ustrezniških ukrepov v OZD je poseben organ — disciplinska komisija, ki je pri svojem delu avtonomna. Pri delu te komisije imajo posebno vlogo sindikati. Ta pravila veljajo za celotno združeno delo in si jih ne more nihče tolmačiti po svoje.“ (konec citata)

Sestavni del samoupravljanja je tudi kritika. Seveda moramo jasno ločiti kritiko od kritiziranja. Se posebej morajo biti izpostavljeni kontroli in kritiki samoupravni in poslovodni organi, če se ugotovi, da ne delajo v skladu s samoupravnimi splošnimi akti. Ne trdim, da katerikoli organ ne naredi napake, saj končno v teh organih delujejo ljudje s svojimi vrlinami in slabostmi. Zato pa so po ustavi in zakonu še organi višje stopnje, ki morajo morebitno napako popraviti. V zadnjem času se v naši delovni organizaciji pojavljajo kritike, nekatere sicer utemeljene, največkrat pa se kritizira vse povprek. Delno zaradi neobveščenosti, delno zaradi nepoznavanja razmer pa tudi zlonamerno. V glavnem pa kritizirajo ljudje, ki si domišljajo da so nekaj posebnega in

se smatrajo za nepogrešljive. Kritizirajo brez tehtnega razloga, vidijo le napake drugih, sami pa niso niti najmanj pripravljeni, da bi s svojim zgledom in obnašanjem pomagali k izboljšanju razmer. Če jih kdo opozori na njihove napake, takoj vzroji in s svojimi izpadi delujejo celo vulgarno. S tem izkazujejo svoj odnos do kritike, ker si lastijo izključno pravico, da le kritizirajo. S tem izkazujejo svojo samoupravno zavest in svoj moralni lik.

Jasno je, da je disciplinska komisija takšen organ, ki ni najbolj priljubljen, posebno ne za kršitelje. Njeni izrečni ukrepi včasih niso vseh tudi predlagatelju. Zagotavljam pa, da disciplinska komisija pri svojem delu izreka ukrepe in jih bo tudi v bodoče izrekala v največji možni meri nepristransko, čeprav bi si posamezniki želeli, da bi bilo drugače. Držala se bo našega pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti in v skladu z njim izrekala ukrepe.

Edi Gorenšek

Delovne obveznosti so kršili ...

Disciplinska komisija delovne organizacije Steklarne-Sijaj Hrastnik je na svoji redni seji, 28. 11. 1984 obravnavala 11 kršitev delovnih obveznosti. Od tega je 5 delavcev lažje kršilo delovne obveznosti.

Huje so kršili delovne obveznosti naslednji delavci:

Ljutica Buljabašič je 2 krat neopravičeno izostal z dela ter dvakrat zamudil na delo. Izrečen mu je bil disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 3 mesecev in pavšalno odškodnino v višini 200 % povprečnega enodnevnega osebnega dohodka za vsak neopravičeni izostanek.

Radoslav Marin je bil v času bolniškega staleža odsoten z naslova začasnega bivališča ob kontroli kontrolorja bolnikov na domu, zato mu je izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev.

Milenko Odžič ni upošteval zdravniških navodil v času bolniškega sta-

leža. Ob kontroli kontrolorja bolnikov na domu je bil odsoten. Disciplinska komisija mu je izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 6 mesecev.

Nurka Čatič je od 12. 10. 1984 dalje neopravičeno izostala z dela, zato ji je bil izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Semsudin Mešič je neopravičeno izostal z dela. Izrečen mu je disciplinski ukrep javni opomin in pavšalna odškodnina v višini 200 % povprečnega enodnevnega osebnega dohodka. **Branka Petrovič** je 3 krat neopravičeno izostala z dela. Disciplinska komisija ji je izrekla ukrep javni opomin in pavšalna odškodnina v višini 200 % povprečnega enodnevnega osebnega dohodka za vsak neopravičeni izostanek.

Na svoji redni seji 15. 12. 1984 je komisija obravnavala 19 kršitev delovnih obveznosti. Od tega je 8 delavcev lažje kršilo delovne obveznosti, za 4

delavce pa so postopek ustavili. Huje so kršili delovne obveznosti naslednji delavci:

Dušan Keser je nepravilno vlagal zmes na j-banjo in s tem povzročil materialno škodo. Disciplinska komisija mu je izrekla disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 3 mesecev ter povrnitev materialne škode v višini 4.016 dinarjev.

Sulejman Bahtič ni upošteval navodil našega zdravnika v času bolniškega staleža. Ob kontroli kontrolorja bolnikov na domu je bil odsoten z doma. Disciplinska komisija mu je izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 12 mesecev.

Slavko Kolačko je neopravičeno izostal z dela. Zaradi ponavljanja istovrstnih kršitev delovnih obveznosti mu je disciplinska komisija izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 3 mesecev in pavšalno odškodnino v višini 200 % pov-

prečnega enodnevnega osebnega dohodka.

Iztok Grahek v času bolniškega staleža ni upošteval zdravstvenih navodil. Ob kontrolorjevem obisku bolnikov na domu je bil odsoten z doma. Disciplinska komisija mu je izrekla disciplinski ukrep preklic pogojne odložitve izvršitve izrečenega ukrepa prenehanja delovnega razmerja.

Jozo Markovič je prišel na delo v vi-njenem stanju ter povzročal nered in pretep v delovni organizaciji, zato mu je bil izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Kati Bukal je neopravičeno odklonila delo kot peta pregledalka na stroju IS-3. Izrečen ji je bil disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno za dobo 3 mesecev.

Ratko Tosič je neopravičeno izostal z dela. Disciplinska komisija mu je izrekla ukrep javni opomin in pavšalno odškodnino v višini 200 % povprečnega enodnevnega osebnega dohodka.

V katero ambulanto?

Glede na program ukrepov za zmanjšanje odsotnosti z dela zaradi bolezni in nezgod v občini Hrastnik so s 1. februarjem 1985 pristopili k drugačni organiziranosti sprejema pacientov v posameznih ambulantah. Tako bodo iz centralne kartoteke zavarovance in svoje napotili v naslednje pristojne ambulante:

AMBULANTA I. — dr. Martin Mlinarič

Zavarovanci Rudnik Hrastnik, RSC, RIG — RGD, Geološki zavod, DSSS Hrastnik

AMBULANTA II. — dr. Janja Stošičky

Zavarovanci Steklarna-Sijaj, TKI

AMBULANTA III. — dr. Zlata Kralj

Mešana ambulanta za področje-Dola pri Hrastniku in Jutranjke

AMBULANTA IV. — dr. Friderik Šten-dlar

Borci NOB, upokojeanci in svojci

AMBULANTA V. — dr. Elizabeta Pau-novič

Za zavarovance vseh ostalih delovnih organizacij (SGP, KOP, STP, Go-

stinsko podjetje, Osnovna šola, VVZ,

SIS, DPO, SO Hrastnik, Merx in dru-gi)

Delovniki posameznih ambulant

Ambulanta I. — Vsak dan dopoldne od 6.30 do 12.30, razen v ponedeljek

popoldne od 13.30 do 19.30.

Ambulanta II. — Vsak dan dopoldne od 6.30 do 12.30, razen v torek po-

poldne od 13.30 do 19.30.

Ambulanta III. — Ponedeljek, četr-

tek, petek od 7. do 14. ure, torek ambu-lanta ne dela — nujni primeri v ZD Hrastnik, sredi ves dan od 7. do 19. ure.

Ambulanta IV. — Vsak dan dopoldne od 6.30 do 12.30, razen četrtek po-poldne od 13.30 do 19.30.

Ambulanta V. — Vsak dan dopoldne od 6.30 do 12.30, razen sredi popold-ne od 13.30 do 19.30.

Dežurna služba (nujna ambulantna medicinska pomoč) je vsako noč od 20. do 6. ure, ter neprekinjeno ob ne-deljah in praznikih.

Trd šoferski kruh

Šofer, srečno pot!

Kako velika ali kako majhna je naša lepa Jugoslavija, bi nam najlažje odgovorili naši šoferji, saj so jo že vsi kar nekajkrat prevozili po dolgem in počez. Kot velja za dobrega mačka, da vedno pade na noge, tudi če ga vrže čez streho, velja za naše voznike tovornih vozil, da se enako dobro znajdejo v Beogradu, Splitu, Skopju, Banja Luki, Zagrebu, Ljubljani ali v Hrastniku. Kako tudi ne, kar nekaj jih je, ki že več kot 10 let vrtijo krmila naših kamionov, pa tudi take z 20-letnim stažem imamo.

V poznih šestdesetih letih, ko se je vse skupaj začelo, je bila zadeva sila skromna: TAM, ki je ropotal na vseh koncih, mislim da dva Omova tovornjaka, kombi in izposojeni dve in pol tonski mercedes, za tiste čase sila imeniten. Povečan obseg proizvodnje je terjati tudi pri odpremi končnih izdelkov napredek, saj smo trgovci že kar navadili, da jim naročeno blago dostavimo takorekoč na trgovske pulte. V zgodnjih sedemdesetih letih so bila nabavljena prva Zastavina dostavna vozila. Očitno so se dobro obnesla, saj jih je danes v našem voznem parku največ — 14, nabavljena v letih 1977 - 1984 (lani kar tri nova). Nekoliko večja so od tistih prvih, njihova nosilnost je 5 ton, vsa opremljena s spojlerji, kar pripomore k zmanjšani porabi goriva. Vseh tovornih vozil je 21, imamo pa še dva IMV-jeva kombija, primerna za drobno nabavo.

Kljub dobro vzdrževanemu voznemu parku, za kar največkrat poskrbijo vozniki skupaj z mehanikom Marjanom kar sami, pa vseeno ni mačji kašelj, če povem, da so v preteklem letu širom po Jugoslaviji prevozili 1.120.951 km in za to porabili 185.578 litrov diselskega goriva.

Sem najraje to, kar sem, saj sem šofer

Pred nekako 10. ali 12. leti je bil šoferski poklic zelo imenitna stvar. Največ prošenj za zaposlitev je bilo prav za šoferje, ta poklic je vabil tudi tiste, ki so sicer delali v kovinski ali polirni bivšega Sijaja. Kako si sicer razlagati, da se je kar 5, 6 fantov odločilo obogatiti svoje znanje na poklicni šoli za voznike motornih vozil. V svoje mreže jih je ujelo veselje do avtomobilskih motorjev in avtomobilov, želja po potovanjih, nekoliko pa morda tudi želja po večjem zaslužku. Nekaj tega z leti zagotovo še ostane, predvsem pa po tisti največji zagnanosti ostane poklic, ki ga radi opravljajo, za katerega je treba veliko dobre volje, potrpljenja in odpovedovanja. Če jih vprašas, zakaj so radi šoferji, se kar malo zmedejo. Preprosto vseh jim je, radi so to, in poklica ne bi zamenjali, razen če bi jih v to prisilila bolezen, ki pa jo ti fantje, resnici na ljubo, skoraj ne poznajo. Utrjeni so, da jim bolezen zlepa ne more do živga, odsotek bolniškega staleža je za nemarljivo nizek, tudi fluktuacija še zdaleč ne dosega stopnje v ostalih tozidih.

Večina nas je takih, ki smo najbolj zadovoljni, če se naš delavnik prične ob šestih in konča ob 14. Šoferjev delavnik največkrat ne pozna urnika. Ti

sti najbolj zagnani, verjeli ali ne tudi taki so, največkrat poženejo svojega jeklenega konjička že v noči z nedelje na ponedeljek, včasih celo v nedeljo pozno popoldne. Za dolgotrpaše je to nekaj tako običajnega, kot npr. za večino od nas, da vsak dan vstajamo recimo ob petih. Do tistega časa, ko nas v ponedeljek zjutraj večina komaj odpre oči, so njihovi tovarnjaki že daleč stran od Zagreba, peljejo proti Reki, zavijajo z avtoceste proti Bosni ... Družbo na poti jim dela le glasba iz radia, ki je vgrajen v vseh vozilih.

Bit' šofer je lepo, čeprav je težko

V času gospodarskega razcveta je bilo povpraševanje po naših izdelkih neprimerno večje, trgovci so naročali dosti več. En tovornjak je bil največkrat namenjen le enemu ali kvačjemu dvema kupcema. Denarnice so tanjše, temu primerno pa tudi povpraševanje po naših svetilih, zato v skladišču nemalokrat na en tovornjak nalože blago za 5, včasih pa tudi več strank, raztresenih npr. od Beograda do Niša ali od Zadra do Dubrovnika. Večina večjih mestnih središč je zaprta za promet. Znajti se je treba kot veš in znaš, saj dovolinac za dostavna vozila nimajo. Blago je treba razložiti. V večini prodajaln si lahko sposodiš voziček, če tega ni, je treba kartone znositi, pošiljko pregledati. Veliko časa jim vzame to delo, ki bi ga sicer lahko prebili na vožnji. Koliko bodo dobili v kuverti je namreč odvisno od števila prevoženih kilometrov. Tu ni všteto tudi razkladanje, ki je prav tako zahtevno in odgovorno delo in nemalokrat vzame skoraj toliko časa kot sama vožnja. To jih moti bolj kot dolge kolone na cesti, vrste pred bencinskimi črpalkami v času bencinske krize, kurjenje pod kamioni, ko zmrzne gorivo (letošnje zimo je bil to precej pogost pojav), to da te na eni sami vožnji ustavi npr. pet prometnih milicnikov in je zaradi nepravilnega delovanja tahografa ali za to, ker so že predolgo sedeli za valonamo (na dan je dovoljeno le 8 ur vožnje) treba seči v žep in plačati mandatno kazen. „Emijevci“ iz Poljčan so postopke razkladanja poenostavili. Če npr. dobavnica obsega 20 izdelkov, so kartoni označeni z zaporednimi številkami od 1 do 20 ustrezne barve. Naši šoferji odpremo kontrolirajo po izdelkih. Da so si ti precej podobni, ni treba posebej govoriti. Že majhna zamenjava je lahko vzrok za reklamacijo, če odštejemo možnost, da se po poti kdaj pa kdaj tudi kaj razbije ali da do zamenjave pride že v skladišču.

Pa ti naši šoferji ne vozijo le svetil; naj grede so vozila včasih še bolj obremenjena. Povratne vožnje, ki jih še vedno ni toliko, kot bi jih lahko bilo, koristimo največkrat le za svoje potrebe. Običajno le zato, da se prihrani kak dinar, precejkrat pa tudi zato, ker se za določen material mudi in ga je tako mogoče najlažje in pravočasno pripeljati. Nič nenavadnega ni, če na primer koga od njih v eni od

Petek je. Vrnili so se s poti utrujeni, pa vendar veseli, da je šlo vse po sreči.

Šofer, pa srečno pot.

trgovin v Nišu čaka sporočilo, da se naj oglasi še v Sevojnu in naloži cevi. Kamion jim v pravem pomenu besede pomeni drugi dom. Na cesti so praktično 24 ur na dan. Največkrat še noč prespijo v njih. Spanje v spalni vreči ali zaviti v odejo na sedežu res ni preveč udobno, pa se kar navedi, pravijo. Prenosišče v hotelih in motelih je tako drago, da bi bilo skoraj vedno treba k znesku, ki ga povrne DO še kaj primakniti od dnevnice, od katere pa, čeprav poznajo skoraj vse samopostrežne restavracije in poceni gostilne (tiste z golažem, vampi in jetrcami posebno za šoferje), ne ostane ničesar. Casi, ko so si lahko z dnevnicno občasno privoščili npr. ovčjo pojedino, bodo ostali le še lep spomin.

Povsem običajno je, če v enem tednu prevozijo Srbijo in Vojvodino, Bosno

in Istro, ali pa morda Dalmacijo in pol Slovenije. Brez napisanih pravil

Naši šoferji odpremo kontrolirajo po izdelkih, a ti so pogosto zelo podobni.

Iz naše krajevne skupnosti

Zimsko veselje

Tudi tri in štiriletniki so pozorno sledili navodilom učitelja smučanja

Vprašanje, kako naj otroci izrabijo prosti čas zimskih šolskih počitnic, tudi v krajevni skupnosti Steklarna ne prepuščamo več naključju. Po bogatem programu in prav takem odzivu v lanskih počitnicah, je društvo prijateljev mladine tudi v letošnjem letu pripravilo pester program, namenjen otrokom v poživitev zimskih dni.

Tudi snežne razmere so nam bile, predvsem prvi teden, naklonjene. Tako smo lahko realizirali začetni smučarski tečaj, kar zraven domov, na klancih v naselju Podkraj. V popoldanskih urah se je smučarskih večšin ves teden učilo pri Robiju, Vinu, Mateju in Dragu 15 fantov in deklet, vse od 3. letnikov naprej, ki so prav tako kot ostali, v svoji skupini poslušno sledili navodilom svojega tovariša.

Za sprehode, čeprav se zaključijo s sankanjem, še nismo bili najbolj zagreti, kar je dokazala nekoliko šibkejša udeležba izleta v Prapretno. Škoda — za vse tiste, ki jih ni bilo zraven, saj je bil dan lep in sončen! Sprehod od Križišča, kjer smo se zbrali otroci in mame, pa do Prapretna, je mimo grede minil. Še najmlajši otroci so jo pridno ubirali peš navkreber. Na cilju so nas pričakali gostoljubni Praprečani, lahko smo se okrepčali s čajem, nato pa smo se s sanmi pridružili njihovem zimskemu veselju. Družba, spuščanje po bregu, nas je tako premotilo, da bi kmalu pozabili, kako so pozimi krajši dnevi in da nas čaka še pot do doma.

Tudi hrastniški vrtec nam ni še nikoli odrekel sodelovanja, če smo ga zaprosili zanj. Tako je bilo tudi letos, ko smo pripravili s pomočjo tovarišice Nuške uro pravljic. Prijazni ribiči so nam odstopili popoldne dvorano svojega doma in ob gorki peči so se mali nadobudneži ob prijetnem tovarišičnem glasu prepustili svetu domišljije, na koncu pa so svoje vtise prelili še na papir. Nastale so prav ljubke risbe, z veselimi sneženimi možmi in mnogo snega.

Narava pa je glede snega menila drugače in vzela naš program malce tudi v svoje roke. Tako smo ob nenadni, zato pa koreniti odjugi, morali odpovedati smučarsko tekmovalstvo. Zamislili smo si namreč, da bi preživeli en dan v Gorah, se nasmučali, organizirali tekmovalstvo ter se nato pokrepčali in poveselili še v planin-

skem domu. Skratka, za vse bi bilo poskrbljeno, če...

Nagrade in dobre ideje za uresničitev tekmovalstva smo tako shranili za pozneje in res se nam je sreča februarja še enkrat nasmehnila, tako da se nas je kar lepo število zbralo na Polhovem. Bil je lep, sončen dan, otroci so se v 4 starostnih skupinah spustili po strmini in se preizkusili med vratci. Bilo je nekaj smole, veliko poguma, požrtvovalnosti in dobre volje, pa tudi kakšen izpad, kar vse skupaj se je prevesilo v nadvse dober konec.

Pod streho pa smo spravili vse ostalo, kar ni bilo odvisno od snega. Tako lahko vedno računamo tudi na brodersko društvo, da nam bo posodilo prostore. Tudi letos je bilo tam tekmovalstvo v pikadu. Spretnosti in nesprenosti v zadevanju tarče je spremljalo pristrčno otroško vzdusje, na koncu pa smo podelili še skromne, a za šolarje praktične nagrade.

Za konec, zadnji dan počitnic, smo se dobili kar v kinu — za 7. in 8. vrsto smo se dogovorili, na rednem sporedu pa so bile risanke. Tako se nas je zbralo več tudi iz naše krajevne skupnosti, da smo šli še v kino, med sabo smo se v številnih prireditvah že uspeli bolje spoznati, tega nedeljskega dopoldneva pa smo se skupaj nasmejali vragolijam Toma in Jerija, ki se jih otroci nikoli ne naveličajo. Počitnice so otrokom verjetno hitro minile, prav tako pa tudi vsem tistim, ki smo v okviru društva prijateljev mladine in njegovega izvršnega odbora razmišljali, kako bi jih čimbolj popestrili. Zato je tudi priložnost, da se zahvalim vsem, ki vam ni bilo škoda časa in truda zato, da ste pomagali ustvariti in uresničiti naš program vsem, ki ste v njem sodelovali. Dobro pa bi bilo zaključiti z željo, da bi bil tudi odziv v bodoče pri takih programih dober, da bi bilo več medsebojne vzpodbude. In čeprav smo v krajevni skupnosti Steklarna res razpotegnjeni po dolgem in ozkem kosu naše doline, ne bi to smel biti razlog in opravičilo za našo pasivnost. Česa pa bodo deležni otroci, je zlasti pri tistih manjših, pa tudi ostalih, odvisno tudi od staršev in njihove pripravljenosti za to, da se iztrgajo iz pasivnosti in se nam pridružijo. Pridite torej vsekakor tudi prihodnjič in pritegnite še druge!

Predsednica IO DPM v KS
Jasna Rižner-Kosm

Naši obrazi

Ana Rome

Ime v naslovu smo zapisali uradno, tako kot je zapisano v matičnih knjigah. Toda za sodelavce, prijatelje in sploh vse, ki jo poznamo, se z njo srečujemo, je preprosto le Anča. In če Anča ne bi bila Anča, ob srečanjih in pogovorih z njo nikoli ne bi občutili tiste prijetne domačnosti in neposrednosti, kot jo sicer občutimo. Kemija ji je bila pri srcu že v osnovnošolskih klopih, zato za odločitev, kaj početi v življenju, s čim si služiti kruh, ni bilo treba veliko razmišljati. Ko se je njeno šolanje na ljubljanski srednji tehniški šoli prevesilo v drugo polovico, je že razmišljala o novi, življenjsko pomembni odločitvi. Leto dni po končani šoli se je dokončno odločila. Ljubezen, ki se je rodila že v šolskih klopih, je dobila svoj epilog pred matičarjem; izrečeni „da“ pa ji je narekoval še naslednji korak: preselitev iz rojstnega Kranja v našo dolino.

Na prve dneve v Hrastniku ima lepe spomine. Če je tedaj v Kranju že bilo čutili mestno odtujenost, tega v Hrastniku še niso poznali. „Vedno se rada spominjam tistih dni. Ali ni lepo prosto popoldne preživeti s prijatelji, se poigrati s svojimi in njihovimi najmlajšimi? Spominjam se tudi poti na delo in z dela,“ pripoveduje. Nič ni bilo težko prehoditi peš vso pot z Rudnika do Steklarne (takrat pač niso vozili avtobusi tako kot danes), kajti prehodili smo jo nešteto krat skupaj, s prijatelji.

V letu 1956 se je prvič srečala s kolektivom Steklarne. To leto so tu tudi prvič zaposlili kemijske tehnike. Za začetek le dva. Delo v starem laboratoriju je bilo prilagojeno potrebam tedanje, izključno ročne proizvodnje. Se pa je temeljito spremenilo, ko so dobili avtomatske stroje. „Takrat smo tudi laboratorij nekoliko posodobili. Ko pa smo dobili še spektrofotometer — to je bil za tisti čas višek napredka smo pričeli tudi s takimi analizami, o katerih smo pred tem lahko le razmišljali,“ se spominja Anča.

Za njo so skoraj tri desetletja dela. V tem obdobju je delala tako rekoč vse, kar se v tem laboratoriju lahko in mora opraviti. Tri desetletja dela pa niso le delo in čas, temveč tudi bogate delovne izkušnje, ki še kako prav pridejo, dragocene so za njene sodelavce, ki jih vodi, ali kadar je treba opraviti kakšno posebno zahtevno analizo. Tako na svoj način dodaja prispevek k našemu skupnemu delu.

Ta najin razgovor je bil nekakšen sprehod med laboratorijskim delom in njenimi sodelavci. Hkrati je bila to priložnost spoznati delo v tem kotičku tovarne. Takole nam je pripovedovala:

„Tukaj opravimo analize vseh surovin, ki pridejo v tovarno. Za vsak vagon kremenčevega peska ugotavljamo, kakšna je njegova granulacija, kolikšna je vsebnost železa (Fe_2O_3) in vlage. Potem so tu še vse druge surovine, ki jih uporabljamo za steklo: soda, pepelika, marmor itd., ki jim prav tako kontroliramo vlago in ugotavljamo njihovo kemijsko či-

Ana Rome (foto: B. Klančar)

stost. A tudi potem, ko že po predpisanih recepturah v zmesarni pripravijo zmes, le-to še enkrat preverimo, kajti lahko bi prišlo do česa nepredvidenega in posledice bi bile tu.

Med analizami, ki jih opravljamo, je tudi vsakodnevna analiza gostote stekla. Homogenost stekla je še posebej pomembna v avtomatski predelavi steklene mase. Če se spremeni gostota stekla, pomeni, da se je spremenila tudi kemijska sestava stekla. To je hitra fizikalna metoda za posredno ugotavljanje homogenosti stekla. Poleg teh analiz opravljamo še kompletne kemijske analize vseh stekel za avtomatsko proizvodnjo. Predvsem za embalažo farmacevtske industrije je pomembno vsak dan sproti ugotavljati hidrolitiški razred stekla (penicilinke).

So pa tudi primeri, ko moramo iz vzorca izdelka (ki ga je na primer posredoval kupec) ugotoviti, kakšna je njegova kemijska sestava, s čim je obarvano in morda še kaj. Marsikdaj, če se pojavljajo v steklu kamenčki, je treba ugotoviti vzrok zanje. Vzroki pa so lahko različni.

V mozaik vsakodnevnega dela sodi tudi kontrola trdote vode iz strojarne, ki služi za ohlajanje elektrod, saj taka voda ne sme vsebovati kotlovca. Tu so še zelo pogoste analize dimnih plinov, zato da bi lahko hitro in ustrezno ukrepali, če bi ugotovili slabo izgorjevanje zemeljskega plina. Večkrat je treba opraviti še druge podobne naloge, ki so sicer občasne, a jih znajo razvozlati je kemiki.

Osem ur je minilo in z nami je ostala Ančka brez belega laboratorijskega plašča. Tisti dan je bila sobota in neizmerno se je veselila, ko je odhajala proti domu. Spet bodo vsi skupaj doma: sin, ki si na ljubljanski fakulteti za elektrotehniko nabira znanje, da bi kasneje poveljeval računalnikom, svoj prihod je najavila tudi hčerka z možem in malim Markom, ki bo seveda „ta glavni“. In najbrž je tisto popoldne spet pomislila na tisto, kar mi je nekoč dejala: „Vsako obdobje življenja s seboj nosi nekaj lepega.“

Mili Kobal

Priprave na MDA in LMDA v letu 1985

Pred novimi akcijami

Center za mladinske delovne akcije pri občinski konferenci ZSMS Hrastnik pri je na svoji seji 12. februarja 1985 sprejel program dela centra in osnutek programa lokalnih delovnih akcij, ki jih bomo opravili v okviru občinske konference ZSMS Hrastnik. Opredelili so tudi novo obliko dela LMDA — tako imenovane tabore. Z informiranjem in evidentiranjem bodo člani centra začeli že v teh mesecih, in sicer:

- evidentiranje prijavljenih v MDB 3. julij
- za republiško MDA Brkini 85, ki se jo bo v drugi izmeni udeležila tudi občinska brigada
- pripravili bodo razstave o MDP, na katerih bodo predstavili fotografije iz prejšnjih MDA
- ponovno bodo obudili delo kluba brigadirjev veteranov ter jih poskusili ponovno vzpodbuditi k aktivnemu delu na področju MDP.

Nova oblika LMDA, to so tabori, je najmanj dvodnevna akcija, kjer se življenje in delo odvijata na terenu. Program dela obsega dopoldansko delo na trasi, popoldan pa so predvidene prostovoljne dejavnosti, ki jih izbira vodstvo, udeleženci pa izbirajo tisto, kar jih najbolj zanima. V to bodo vključene tudi zanimive teme s

področij npr. mirovnih gibanj, ekoloških tem, aktualnosti s področja notranje in zunanje politike SFRJ, SLO in podobno. Kulturno zabavni del življenja bo še posebej razgiban, saj ga bodo s svojimi idejami pripravljali udeleženci tabora sami, sicer pa bo mogoče izbirati že iz prej pripravljene programa (ansambel, kantavtorji, gledališka skupina, folklorna skupina, break dance itn.) Življenje in delo bo organizirano na demokratičen način. K delu bodo povabljeni krajanje krajevne skupnosti v kateri bo tabor.

Naj vas še seznanimo z osnutkom programa na lokalnih MDA in taborih. Občinska konferenca ZSMS je poslala v vse krajevne skupnosti dopis, s katerim smo želeli izvesti na katerih lokalnih mladinskih delovnih akcijah bi lahko sodelovali. Prejeli smo nekaj ponudb, in sicer:

- v KS Rudnik holtikulturno urejanje stanovanjske soseske na Logu
- KS Steklarna, ureditev otroškega igrišča v Podkrajju in očiščevalna akcija proti vrtcu
- v KS Dol ureditev okolice v soseski Trg borcev NOB
- v Krnicah — Savna peč zaključna dela na trasi vodovoda

- na Kovku pomoč pri gradnji vodovoda za Kupško vas
- v KS Čeče ponudbo za urejanje krajevnih cest in športnega igrišča
- SKIS je ponudil LMDA za ureditev parka pod dijaškim domom in zasaditev 88 dreves, ter čistilna akcija

Delovne tabore naj bi organizirali na Kalu in Kopitniku, kjer bi pomagali pri čiščenju pašnikov za pašno skupnost, na Kali bi tudi pogozdovili in mogoče uredili okolico planinskega doma. V programu je tudi raziskovalni tabor s področja ekologije — onesnaževanje zraka ali vode v Hrastniku ter mogoče zgodovinsko-arheološki raziskovalni tabor, na katerem bi obdelali arheološke znamenitosti.

Pri občinski konferenci ZSMS Hrastnik torej pripravljajo dve brigadi za letošnje leto, in sicer MDB 3. julij in Pionirsko brigado, ki naj bi sodelovala na zvezni MDA Goričko 85.

To naj bi bile začetne informacije o delu centra za MDA. Tako kot v občinski konferenci, pa se vneto pripravljajo na MDA tudi mladi Steklariji. Z MDB Steklar JU bomo tudi letos sodelovali na zvezni akciji.

V soboto, 16. februarja 1985 je bil v Hrastniku v PD Gore akcijski odbor Steklar JU, na katerem so se pogovarjali o smernicah dela te brigade in sprejeli naslednje sklepe:

- Osvojili so Pravilnik o delovanju in poslovanju odbora, pokroviteljstva MDA in MDA Steklar JU
- Ker Samobor ni sposoben organizirati akcijo, bo pokroviteljstvo prevzelo Skopje, ki proslavlja 30. letnico
- Akcija naj bi zato bila nekje v Makedoniji, dokončno se bodo dogovorili aprila na akcijskem odboru v Zaječaru
- Člani AO iz Rogaške in naše sredine so zadolženi za to, da v to akcijo vključijo tudi Steklo Slovenska Bistrica in Steklarno Hrpe-lje

Na sestanku so se pogovarjali tudi o delu mladinskih organizacij, tako na področju kulture, športa in politike. Skratka, sestanek je rodil sadove, na nas mladih je sedaj, da se vključimo iz našega okolja v mladinsko delovno akcijo Steklar JU. Več informacij pa bomo objavili v naslednji izdaji glasila.

ag

Steklarski Komet

Ne bo dolgo, pa bo naokrog leto, odkar smo v Hrastniku dobili novo vokalno instrumentalno skupino z imenom Komet. Marsikdo med nami jih pozna, saj so fantje zaposleni v naši delovni organizaciji Steklarna — Sijaj Hrastnik. Prav to pa nam je v uredništvu našega lista Glas mladih dalo zamisel, da bi se pogovorili z enim

članom ansambla.

Za kratko zgodovino smo poprosili Aleša Volaja, ki nam je povedal, da se že dolgo ukvarja z glasbo in mu ta pomeni del življenja v prostem času. Povedal nam je, da se je skupina oziroma ansambel sestala prvič nekje v začetku aprila 1984. Pohajkovanje in lenarjenje ob prostem času so Jože

Šubi, Aleš Volaj, Stanči Bregar, Branko Kastelic in Anđelko Kelek zamenjali za sobico, ki jo imajo pri Logarčku nad gostilno. V prvih mesecih je namesto Anđelke igral kitaro Damjan Pepelnjak, ki pa je ansambel zapustil. Njihova glasba je za staro in mlado, kot prvi Aleš, od narodno zabavne glasbe do vseh popularnih uspešnic, ki jih vrtijo po radiu in televiziji v zadnjem času. Najraje pa se ukvarjajo z rock countryjem, to je glasbena zvrst, ki je pri srcu vsem članom ansambla. Od septembra do januarja, ko jih je zapustil Damjan, so igrali samo štirje. Najbolj pogosteje so nastopali na Mrzlici, v Trbovljah na Kleku, v sodelovanju s Svobodo I Hrastnik v Rimskih Toplicah in v zadnjem času, med pustovanjem na Dolu. Zaradi velikih stroškov, ki jih imajo z opremo, pa fantje radi zaigrajo tudi na kakšni ohceti. Zaenkrat še samo premišljujemo o samostojnem koncertu, saj bi potrebovali ogromno, če bi hoteli pripraviti uro in pol programa, ki naj bi zadovoljil zahtevno hrastniško občinstvo. Trenutno imajo probleme z registracijo in najbolj jim kaže pri Harmoniji v Mariboru (o.p. združenje glasbenikov).

Za to bodo fantje potrebovali novo ime, ki ga že iščejo. Mogoče pa jim bo kdo od nas pomagal. Vsak predlog, je povedal Aleš, bo dobrodošel. Človek bi pomislil, da pri ustanovitvi ansambla ne potrebuješ administrativne vojne, toda tudi tu je žal tako. Če nisi registriran pod okriljem kakšne organizacije ali društva, si pač „privatnik“, in ti od nastopa odtrgajo krepke procenete za davek. Skratka, problemov je veliko, vaj tudi, saj, če se hočeš naučiti novo pesem, potrebuješ kar veliko prostih uric, da nazadnje izpade kot verna kopija originala. Vendar smo prepričani, da bodo ti mladi fantje, polni elana, uspeli. Na koncu nam je Aleš še zaupal, da na ta način tudi dokazujejo starejšim ljudem, da se mladi zanimamo za kulturo, šport, politiko in da nam ni le za gostilne in pohajkovanje po cesti. Pač na drugačen, na svoj način izražamo v našem času svojo dejavnost, angažiranost in življenje. Naj dodamo le še to: „Kdor poje, zlo ne misli...“ Želimo jim še veliko pevskih dni in mogoče čez kakšen mesec ali dva tudi samostojen koncert.

AG

O samostojnem koncertu tudi razmišljajo.

Na izletu

Mladinska organizacija Steklarna — Sijaj Hrastnik je v soboto, 23. februarja 1985 organizirala v sodelovanju z Integralom izlet v Kranjsko goro. Prijavilo se je 47 mladih iz našega okolja, vendar pa smo ob odhodu ugotovili, da nekaterih prijavljenih ni bilo. Ne vemo, kaj je bil temu vzrok, mogoče jih je premamil spanec ali kaj drugega. Skratka lahko jim je žal, da niso bili zraven.

Po odhodu ob 6. uri zjutraj nas je pot vodila od Hrastnika proti Trojanam, kjer smo imeli prvi postanek za jutranjo kavico in mogoče cigareto. Prijetna vožnja, čeprav za nekatere fante, ki si želijo hitre vožnje prepočasna, nas je preko Domžal, Brnikov in Je-

senic vodila v Kranjsko goro. Kot naročeno se nam je z neba smehljalo sonce in vedeli smo, da nas čaka nepozaben dan na planotah Kranjske gore. Tja smo prispeli ob pol deseti uri. Večina nas je imela s seboj smučke, ki smo jih naložili na ramo in pohiteli proti hišicam, kjer so prodajali karte za žičnice. Naj vam omenim, da je dnevna karta za vsa smučišča vključno z Vitrancem stala 650,00 dinarjev. Če razmišljamo o tem, niti ni tako poceni. Sicer pa smo v sedanjí situaciji navajeni vsega. Vabile so nas poledenele, pa vendar s soncem obdane smučarske strmine. Večina nas je uživala ob smučanju po strminah, nekateri pa so si vzeli čas in se povzpeli na vrh Vitranca ter

uživali ob lepotah naših gora. Vsi, ki niso imeli smučk, so si ogledali tekmovalstvo za svetovni pokal v akrobatskem smučanju. Ker je v petek odpadel tako imenovani freestyle, je bil na sporedu vzporedno z baletom. Vragolije, ki jih ustvarjajo ti mladi fantje in dekleta po snegu, ti v kri poženejo kar nekaj straha, kajti skoki čez skakalnico niso mačje solze. Moram priznati, da moraš za takšne vragolije imeti tudi precej talenta. Poleg tega tekmovalstva so na planotah Kranjske gore bile tudi razne sindikalne tekme delovnih organizacij iz vse Slovenije. Skratka, bilo je veliko ljudi, ki so se tako kot mi, odločili dan preživeti na zraku v naravi. Toda vsakega dneva je enkrat konec. Ko je

ura kazala 5 popoldan smo se odpravili proti domu, vsi dobre volje, saj nas je na vožnji zabavala tudi glasba. Po celodnevem miganju, se je v vsakemu od nas oglašil tudi želodec. Ko smo se vračali proti domu, nas je pot peljala do Vidrge, kjer smo napolnili želodce in zapeli nekaj pesmi. Prijetno utrujeni smo se okrog 10. ure zvečer vračali domov in verjamem, da je v vsakemu od nas še dolgo ostal spomin na lep izlet. Ob koncu morda še to, da je res koristen in prijeten takšen izlet. Vsem, ki jih ni bilo, pa želimo, da bi se nam priključili na naslednjem izletu. Seveda ne letos, ampak prihodnje leto.

AG

Ob 8. februarju

8. februarja zjutraj smo kar na hitro posedli in začeli z delom. Uredniški odbor je zbiral prispevke za razredno glasilo, nekateri so urejali stenčias, drugi spise o običajih in navadah. Naslednjo uro se je začelo zares. Svoje izdelke so oddelčne skupnosti predstavile druga drugi. Osmošolci smo kulturni program združili. Mišlim, da sta se oba oddelka potrudila, vsekakor pa bi morali večjo pozornost nameniti branju sestavkov.

Tudi letos smo slovenski kulturni praznik počastili s proslavami po vsej Sloveniji, na naši šoli pa smo imeli ta dan posebne oblike dela. Že nekaj dni prej smo se učenci vneto pripravljali. Zbirali smo starinske predmete, pisali o življenju ljudi v starih časih ter pripravljali programe za predstavitev.

Tretjo učno uro je bil časopis že skoraj nared. Še to in ono, pa likovna oprema in naslovna stran. Končano! Naši razredni časopisi so zagledali beli dan. Potem smo zapeli nekaj ljudskih pesmi, nato pa odšli na ogled razstave starinskih predmetov. Star denar, knjige, tehtnice, kolovrti, ure, dokumenti, obleke, pribor, likalniki in še marsikaj. Člani KD Mladost so kulturni dan preživeli na drugačen način. Svoje delo so prikazali v delovnih organizacijah in v dijaškem domu. Menim, da smo ob 8. februarju lepo pokazali svojo ustvarjalnost in prizadevnost.

Erna Klanjšek, 8.b
Osnovna šola
Narodnega heroja Rajka
H R A S T N I K

Razstava starinskih predmetov

Ob 8. februarju — kulturnem prazniku smo pripravili razstavo starinskih predmetov v zbornici. Mize so krasili različni likalniki na oglje ali z železnim vložkom, mlinčki za kavo, starinske ure, priprave za pranje perila, pa tudi star denar, rudarske svetilke in petrolejke. Poleg številnih kuhinjskih pripomočkov, jedilnega pribora, železnih in lončenih posod je bil razstavljen tudi „moški gvant“. To je bila praznična obleka in jo je moški oblekel samo v nedeljo, ko je šel k maši. Ogledali smo si tudi kolovrat za prejo volne. Nedaleč stran od starih kovancev, papirnatega denarja in delovnih oblek so ležale stare bukve, spričevala, listine, krstni in rojstni listi in še marsikaj, o čemer mladi vemo zelo malo. Razstavo smo si z zanimanjem ogledali. Pohvala velja vsem organizatorjem in učencem, ki so zbrali toliko starinskih predmetov.

Ksenja Hafner, 6.b
Osnovna šola
narodnega heroja Rajka Hrastnik

Kako pomagam staremu atu

Moj stari ata je že upokojenec. Vendar pa še vedno poprime za delo. Dela sode, čebre, grablje in še marsikaj drugega. To delo opravlja že od mladih nog. Izpopolnjeval se je kar sam. Kadar dela čebre, mu pomagam. Najprej nastavlja obroč, drživa ga v zraku, potem posebej obdelane deske postavlja tesno drugo ob drugo. Dodava še tri ali štiri obroče, odvisno od velikosti... in čeber je postavljen. S tem pa še ni dokončan. Potrebno je še veliko truda, preden je povsem gotov. Včasih se nama podre, če sva premalo pazljiva. Še največkrat mu priskočim na pomoč, ko žaga vratca za sode. Na obdelano desko na sprednjo in zadnjo stran nariše vratca. Ta morajo biti odžagana naravnost. In ker od spredaj zadnje strani ne vidi, gledam jaz, ali žaga prav. Vratca so na vrhu zaobljena, zato jih mora žagati najprej z ene, nato pa še z druge strani. Največkrat je z mojim delom zadovoljen in me pohvali.

Tatjana Alauf, 8.a

Kino predstave

Filmski program za obdobje od 15. 3. do 15. 4. 1985

Kino „Delavski dom“ Hrastnik

CONAN, amer. spektakel, predstave v soboto, 16. 3., nedeljo, 17. 3. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek, 18. 3. ob 19. uri.

TOOTSIE, amer. komedija, predstave v sredo, 20. 3. ob 17. in 19. uri ter v četrtek, 21. 2. 1985 ob 19. uri.

SREČNI LUKEC IN BRATJE DALTON, franc. risanka, matinejski predstavi v soboto, 23. 3. in v nedeljo, 24. 3. ob 10. uri.

LE BOG OPROŠČA, ital. vestern, predstave v soboto, 23. 3. in v nedeljo, 24. 3. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek, 25. 3. ob 19. uri.

TOPLA BRATCA, ital. komedija, predstave v sredo, 27. 3. ob 17. in 19. uri ter v četrtek, 28. 3. ob 19. uri.

ZMAJ BRUCE LEE, hongkong. kunf-fu, predstave v soboto, 30. 3. in v nedeljo, 31. 3. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek, 1. 4. ob 19. uri.

PORKYS, amer. komedija, predstave v sredo, 3. 4. ob 17. in 19. uri ter v četrtek, 4. 4. ob 19. uri.

POSEBEN PES ČUVAJ, angleška komedija, matineeje v soboto, 6. 4. in v nedeljo, 7. 4. ob 10. uri.

ROPARJI SVETE GORE, ital. avanturistični, predstave v soboto, 6. 4. in v nedeljo, 7. 4. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek, 8. 4. ob 17. uri.

ANNIE, amer. drama, predstava filmskega gledališča v ponedeljek, 8. 4. ob 19. uri.

KAKRŠEN DEDEK, TAKŠEN VNUK, jug. komedija, predstave v sredo, 10. 4. ob 17. in 19. uri ter v četrtek, 11. 4. ob 19. uri.

TIHI BES, amer. karate, predstave v soboto, 13. 4. in v nedeljo, 14. 4. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek, 15. 4. ob 19. uri.

Kino Dol pri Hrastniku

SEDEM GLADIATORJEV, amer. spektakel, predstavi v soboto, 16. 3. ob 18. uri in v nedeljo, 17. 3. ob 17. uri.

BOJEVNIKI SHAOLINA, hongkong kunf-fu, predstave v soboto, 23. 3. ob 18. uri in v nedeljo, 24. 3. ob 17. uri.

SREČNI LUKEC IN BRATJE DALTON, franc. risanka, mladinska predstava v nedeljo, 24. 3. ob 15. uri.

BANANA JOE, ital. komedija, predstavi v soboto, 30. 3. ob 18. uri in v nedeljo, 31. 3. ob 17. uri.

EDINI MOŠKI NA SVETU, amer. erotični, predstavi v soboto, 6. 4. ob 18. uri in v nedeljo, 7. 4. ob 17. uri.

POSEBEN PES ČUVAJ, angl. komedija, mladinska predstava v nedeljo, 7. 4. ob 15. uri.

BANDIT V TEKSASU, amer. akcijski, predstavi v soboto, 13. 4. ob 18. uri in v nedeljo, 14. 4. ob 17. uri.

Rekreacijski dan

V tozdu Energetika, vzdrževanje in transport vsako leto že tradicionalno pripravimo v zimskem času dan smučarjev, če je le dovolj snega.

Tudi potek tekmovanja je že nekaj let isti. Tekmovalci tekmujejo v veleslalomu, v biatlonu in v vožnji z zračnico.

Že po lanskem analizi tekmovanja je bilo rečeno, da naj bi v prihodnje za tekmovanje izbrali smučišče z urejenimi in utrjenimi progami, da bi bili na progi sami „jogiji“, za vse tekmovalce vsaj približno enaki. Da bi bila proga tako primerna za dobre smučarje in tudi za nas, ki smučimo natančno samo enkrat na leto za naše tekmovanje.

Ko pa smo letos videli, koliko denarja imamo na razpolago in glede na naša stabilizacijska prizadevanja, smo se hočeš — nočeš morali zopet odločiti za Gore, ker so najbližje in za zaposlene v naši delovni organizaciji tudi najbolj „domače“ smučišče.

Tako smo se v nedeljo, 24. 2. 1985 zopet zbrali pred našim domom v Gorah. Ob 10. uri je bila proga za veleslalom postavljena in pripravljena čakala na prvega tekmovalca.

Seveda so si tekmovalci progo najprej ogledali in slišati je bilo nekaj zelo zanimivih komentarjev. „Mado, na, je proga zaklana!“ „Poglej! Tista le vrata so prava past!“ Pa tudi dialogi med tekmovalci so bili zanimivi:

„Le ahti, kako boš pelu, da te ne bom preveč napral.“ Videlo se je, da so tekmovalci pripravljeni sodelovati in zmagati.

Tekmovanje je potekalo po pravih smučarskih tekem za svetovni pokal. Tako je šel na drugo progo najprej tisti, ki je bil po prvi vožnji na petem mestu.

Po reakcijah gledalcev, teh je bilo kar veliko, predvsem zaradi izredno lepega vremena, je bila druga vožnja bolj zanimiva kot prva. To pa predvsem zato, ker je bila proga že zelo načeta, kar je imelo za posledico, da smo videli lepo število spektakularnih padcev. Če ne bi bili ti padci med vratci, bi človek mislil, da je na tekmi

akrobatskega smučanja in da gleda akrobatske skoke. Seveda v večini primerov ponesrečene. Vendar so gledalci in tekmovalci spodbujali vsakega padlega tekmovalca, da se je pobral in nato z majhno zamudo odpeljal progo do cilja.

Po veleslalomu je bilo tekmovanje v biatlonu. Tu so morali tekmovalci presmucati do strelišča, izstreliti 3 strele z zračno puško, nato pa odsmučati do cilja. Zadnje tekmovanje pa je bila vožnja na avtomobilski zračnici. Morda za gledalce tudi najbolj atraktivna, vendar pa nam jo je zagodel prenehak sneg.

Po končanem tekmovanju smo se zbrali v domu, kjer so se okrepčali in slišali razglasitev rezultatov. Najboljšim tekmovalcem v posameznih disciplinah so bila podeljena priznanja.

Na spominskem posnetku sicer ni vseh in igrar sodelujočih, prav tako manjkajo tudi tekmovalke, vendar je vseeno zgovoren dokaz dobre udeležbe.

Spominska darila in priznanja najboljšim je podaril predsednik sindikata tozda Energetika, vzdrževanje in transport, Branko Sebasu. Na sliki: levo Jože Guzej, najboljši v veleslalomu skupine nad 40 let.

Nace Jeršin (levo) iz skupine nad 40 let najboljši v biatlonu in kombinaciji.

Na koncu naj povemo še tole. Zmagovalci so bili vsi, ki so prišli v Gore in se tekmovanja udeležili, kajti ni bil namen tega dne samo tekmovati. Namen je bil zvabiti čimveč ljudi v naravo, na sonce in sneg, kjer za nekaj uric pozabijo na tegobe vsakdanjega življenja. Mislim, da smo v tem delno uspeli, vsaj tako lahko sklepamo po izjavah udeležencev ob zaključku.

Želimo, da bi s to tradicijo nadaljevali, vendar bi radi, da bi se v prihodnje tega rekreacijskega dne udeležili v večjem številu, predvsem mlajši člani našega tozda.

Tekst: Pripravljalni odbor
Foto: B. Klančar

Rezultati tekmovanja!

Starost do 30 let

Veleslalom

1. Janko Dolinar, 2. Jani Brekan in 3. Marko Kauzar.

Biatlon

1. Jani Brekan, 2. Marko Kavzar in 3. Marjan Pušnik.

Zračnica

1. Marjan Pušnik, 2. Danilo Jazbinšek in 3. Jani Brekan.

Kombinacija

1. Jani Brekan, 2. Marjan Pušnik in 3. Marko Kauzar.

30—40 let

Veleslalom

1. Branko Šalamon, 2. Franc Koritnik in 3. Brane Sebasu.

Biatlon

1. Branko Šalamon, 2. Rudi Beraus, 3. Brane Sebasu.

Zračnica

1. Brane Sebasu, 2. Franc Koritnik in 3. Branko Šalamon.

Kombinacija

1. Branko Šalamon, 2. Brane Sebasu in 3. Franc Koritnik.

Nad 40 let

Veleslalom

1. Jože Guzej, 2. Ignac Jeršin, 3. Pavel Bauerheim.

Biatlon

1. Ignac Jeršin, 2. Jože Pavlič in 3. Jože Guzej.

Zračnica

1. Pavle Bauerheim, 2. Ignac Jeršin in 3. Jože Pavlič.

Kombinacija

1. Ignac Jeršin, 2. Jože Guzej, in 3. Pavle Bauerheim.

Za planince in tise, ki to želijo postati

Gremo v planine!

Vse tiste, ki še niste planinci, a bi to radi postali, vabimo, da se včlanite v Planinsko društvo Dol pri Hrastniku.

Letni plan akcij in izletov za leto 1985 je tako pester in raznolik, da lahko zadovolji staro in mlado. Vsakdo lahko v njem najde kaj koristnega in zanimivega. Program, ki ga objavljamo, se bo razširil še na skupne akcije s pobratenimi društvi JNA Sutjeska iz Zagreba in Planinskim društvom Rašica iz Ljubljane. Če hočete biti obveščeni o dejavnosti društva si lahko preberete obvestila v planinski omarici pri avtobusni postaji na Dolu. Sicer pa ima društvo svoje prostore na Dolu, kjer se lahko oglasite in se prijavite vsak četrtek od 18. do 20. ure.

Lahko pa se prijavite tudi v Steklarni pri Pepiju Frankoviču, Francu Najdeniču, Viki Matekljevi in Jožetu Tušarju, v Sijaju pa pri Branku Klemenu in Branku Planincu. Ne odlašajte s svojo prijavo!

★★★★★★★★★★★★

Plan izletov in akcij za leto 1985

Januar:

20. Pohod na Čemšeniško planino
Vodi: Kozole, Gašparut

Februar:

4. Kal - Mrzlica - pionirji
Vodi: Mravljak, Suša
10. Pohod na Rašico
Vodi: Klemen, Gabrič
8.-10. Zimski pohod na Triglav
Vodi: Najdenič, Fabjan
23.-24. Pohod na Stol - člani, mladinci
Vodi: Pavlič, Fabjan, Najdenič
Smučarsko tekmovanje - Marno 85
organizator: Sekcija mladih planincev Marno

Marec:

3. Občni zbor društva v gorah
Odgovorne: Vse sekcije društva
10. Po poti spominov NOB - mladinci Hrastnik - Gore - Kopitnik
Vodi: Klemen Uroš
23. Gore-Kopitnik-pionirji
Vodi: Pavlič, Suša, Mravljak
24. Pohod na Porezen - člani, mladinci
Vodi: Ržek, Zorc, Čadež

April:

21. Boč - akcija varstva narave - člani, mladina
Vodi: Klemen, Kozole, Klemen U.
21. Lovrenc - Kozje - pionirji
Vodi: Ržek, Zorc
30. Kresovanje v Gorah - člani, mladina

Maj:

5. Lovrenc - Kozje - člani, mladina
Vodi: Tušar J., Tušar B.
11. Pohod ob žici okupirane Ljubljane - vse sekcije društva
Vodi: Klemen, Tušar, Kozole
11.-12. Zbor zasavske planinske mladine
Vodi: Pavlič, Mravljak, Suša
25. Dan mladosti Hrastnik 85, vse sekcije
Vodijo: Tušar, Gašperut, Gabrič, Klemen, Kozole

Junij:

1. Pohod na Janče - pionirji
Vodi: Najdenič, Suša, Mravljak
21.-23. Grossglockner - Wenediger - Tirol
Vodi: Kozole, Klemen, Pavlič, Tušar
15. Smohor - pionirji
28.-30. Po slovenski planinski poti, mladina, pionirji Korošica - Ojstrica - Kam. sedlo - Okrešelj
Vodi: Najdenič, Zorc, Čadež

Julij:

- 1.-10. Planinski tabor - člani
Vodi: Kozole, Velej, Gabrič, Gašperut, Dolanc
21.-28. Planinski tabor mladincev
Vodi: Klemen Uroš, Čadež, Zorc
28.-4. Planinski tabor pionirjev
Vodi: Pavlič, Najdenič, Zorc

Avgust:

- 15.-20. Pohod na Triglav - mladinci
Vodi: Pavlič, Najdenič, Čadež
16.-18. Pohod po slovenski planinski poti Dobrča - Begunjska - Zelenica - Stol
Vodi: Mravljak, Suša, Klemen

September:

15. Dan planincev na Rogli - vse sekcije
Vodi: Kozole, Tušar, Klemen
22. Partizanski vrh - Čemšeniška planina - pionirji
Vodi: Mravljak, Suša, Gabrič
29. Po poti spominov NOB - mladina
Vodi: Gašparut, Kirhmajer, Klemen U.

Oktober:

- 7.-8. Pohod na Peco - člani, mladina
Vodi: Pavlič, Zorc, Čadež
13. Društveni izlet v neznano
Vodi: Kozole, Klemen F.

November:

17. Po poti spominov NOB - mladina
Vodi: Najdenič, Jančič
22. Planinsko predavanje
Odgovoren: Kozole

December:

13. Planinsko predavanje
Odgovoren: Tušar B.
14. Pohod na Tisje
Vodi: Ržek, Najdenič, Pavlič

Upravni odbor Planinskega društva

Spominski posnetki z izleta v Gorski Kotar (foto: Jože Tušar)

★★★★★★★★★★★★

Novo iz Radenske

Swing cola

V želji, da bi čimbolj zadovoljili potrebe naših kupcev, smo se v „Radenski“, odločili za nov izdelek SWING COLO.

Zakaj prav okus kole? Raziskave so pokazale, da je ta okus v svetu in tudi pri nas, poleg okusov po limoni in oranži eden najbolj priljubljenih. To potrjujejo tudi podatki o prodaji kole: 68 % vseh prodanih brezalkoholnih pijač v Jugoslaviji je te vrste. Okus kole je najbolj priljubljen pri mladih, celo pri otrocih. Kole izvirajo iz Amerike. Prva je bila pripravljena iz oreščka kole, ki vsebuje precej velik odstotek kofeina. Po oreščku so poimenovali pijačo. Še danes dajemo to ime osvežilnim pijačam temne barve, za katere pa sploh ni več nujno, da vsebujejo kofein, ortofosforje-

vo kislino, sladkor in navadno vodo, kar je osnovni recept kole. Kako smo v „Radenski“ pripravili SWING COLO?

Tako kot pri vseh naših izdelkih smo se držali načela, ki nam je v „Radenski“ tudi sicer vodilo pri drugih odločitvah, da namreč ponudimo ljudem, ki dajo nekaj na zdravo življenje, tako pijačo, ki je ne trgu še ni. Vzeli smo našo osnovno surovino — mineralno vodo — ji dodali izvlečke oreščka kole, SEVEDA BREZ KOFEINA, vitamine, sladkor in še druge naravne sestavine. Tako je nastala SWING COLA.

Namenjena je ljubiteljem kol, torej mladim po srcu in vsem, ki priznava-jo kakovost pijač z mineralno vodo, vendar brez konzervansov.

Novo v knjižnici Hrastnik

Albanci

V uvodu knjige je rečeno, da je ena ne ravno prijetnih in koristnih posebnosti jugoslovanske skupnosti premajhno medsebojno poznavanje narodov in narodnosti, ki živijo v njej. To velja celo za slovanske narode, še toliko bolj pa velja to za medsebojno povezovanje slovanskih in neslovanskih narodov in narodnosti v Jugoslaviji, kjer se pridružujejo še jezikovni jezovi, ki so v nekaterih primerih skorajda nepremagljivi. Koliko je npr. zunaj Kosova nealbancev, ki znajo albansko?

Značilen primer izredno skromne obveščenosti o stanju in problemih tako velike narodnostne skupine, kot so Albanci v Jugoslaviji, so bili nemiri, do katerih je leta 1981 prišlo na Kosovu. Zanimanje javnosti za položaj in vzroke je bilo izredno, vprašanja so kar deževala, odgovorov pa je bilo in jih je še malo, vsekakor premalo. Resda je politična akcija, ki so jo ti dogodki spodbudili, prinesla nekaj več informacij, ki pa so bile pogosto delne, površne, podrejene spornim političnim potrebam in niso dale prepričljivih odgovorov na zastavljena vprašanja. In tako je v širši javnosti prisotna potreba po temeljitejši seznanjenosti s tem narodom in njegovo zgodovino, z njegovim življenjem ter njegovimi pogledi nase, na svoje sosede in okolje, v katerem živi. Zanimanje je seveda razumljivo, saj gre za največjo narodno skupino v Jugoslaviji, ki šteje okoli 1,8 milijona ljudi in je po tempu naravnega prirasta prebivalstva na prvem mestu in ki — ne nazadnje — s svojimi nacionalnimi in razvojnimi posebnostmi neredko zastavlja jugoslovanski skupnosti resna politična vprašanja. Osnova te knjige je torej načelo, da položaj, življenje in razvoj, kratka usoda Albancev v Jugoslaviji ni in ne sme biti samo notranja zadeva Kosova in Albancev, ampak je to stvar, ki zadeva vso jugoslovansko skupnost, ki ima najmanj pravico in dolžnost vedeti, kako je sestavljena, kakšni so

njeni posamični deli, kdo in kaj so, za koga se imajo sami, kaj želijo od drugih v tej skupnosti itd.

Ta načela so vodila Cankarjevo založbo v Ljubljani, da je pripravila knjigo, ki poljudno, a zaokroženo govori o Albanciji in Albancih, njihovi preteklosti in sedanjosti. Pri tem seveda ni bilo druge poti, kot spregovoriti o vsem albanskem narodu, ne samo o tistem njegovem delu, ki živi v mejah Jugoslavije, saj bi bila taka delitev nasilna in nenaravna.

Založba je povabila k sodelovanju albanske avtorje, ki živijo na Kosovu, kjer albanska znanost po ustanovitvi univerze in akademije znanosti v Prištini dela velike, čeprav zaščitene korake in ima vso možnost, pravico in dolžnost, da spregovori tudi drugim o usodi lastnega naroda. Kljub vsestranskemu sodelovanju in pomoči političnih organov na Kosovu, predvsem pa Albanije, znanosti, ki je prevzela pokroviteljstvo nad pripravo te knjige, je morala založba poiskati za nekatere teme tudi nealbanske avtorje.

Knjiga je razdeljena na štirinajst poglavij in govori o nastanku albanskega naroda; o Albancih v srednjem veku; o Albancih v turškem imperiju, o albanskem narodnem preporodu; o Kosovu v luči zgodovine albansko-jugoslovanskih odnosov; o Albancih v Italiji, o nastanku albanske države, o Albaniji Enverja Hoxhe; o albanskem nacionalnem vprašanju v stari Jugoslaviji, o Kosovem med NOB; o Kosovem in Albancih v novi Jugoslaviji; o življenju Albancev; o albanskih narodnih nošah; o narodnosti kot konstruktivnem elementu SFRJ.

Knjiga bo brez dvoma pripomogla k boljšemu medsebojnemu poznavanju in odkritejšemu pogovarjanju, zato zasluži vso našo pozornost.

Etienne Bobo in Alain Jaubert: Škorpion

Knjiga „Škorpion“ s podnaslovom: avtopsijske zarote (september 1975—januar 1976) prinaša vznemirljivo in presenetljivo pripoved, ki je po svojih značilnih potezah še najbližja žanru tako imenovanega vohunskega romana. Torej zgodbe, ki se v marsičem naslanja na resnične dogodke in v kateri nastopajo tudi nekatere resnične osebnosti, večji del pripovedi pa je — zaradi nedostopnosti dokumentarnega gradiva, saj ga največkrat ni za še „sveže“ afere s še živimi akterji in določeno politično temo — spleten iz avtorjeve domišljije in najrazličnejših spekulacij. Takšne knjige nekaj povedo, še več prikrijejo, marsikaj pa samo nakažejo, tako da še bolj razburjajo domišljijo bralcev.

V takšen kontekst je vpleten tudi roman „Škorpion“, pri katerem je zanimivo še to, da je nastal po scenariju za uspešen film z enakim naslovom. Škorpion je bilo šifrirano ime za tajno operacijo, katere namen je bil s terorističnimi akcijami, sabotažami ter gospodarskimi in političnimi pritiski omajati notranjo trdnost nekdanje francoske kolonije Alžirije.

Na prizorišču so skrajni desničarji, razni plačanci in najemniki, a tudi visoke vladne in diplomatske osebnosti s svojimi interesi in računi. Ti seveda ostajajo za kulisami ter od tam nadzorujejo in usmerjajo dogodke, ki se hkrati odvijajo na različnih krajih. Operacijo sta si namreč izmislili francoska protiobveščevalna služba SDECE in ameriška CIA, njeno izvedbo pa sta zaupali močni, izvrstno opremljeni in izurjeni „vzporedni“ skupini, ki je delovala za pročeljem močne gospodarske družbe. Toda Alžirci pravočasno odkrijejo zaroto in Serrano, ključna osebnost operacije Škorpionov, konča v gorečem avtomobilu. Družba seveda takoj zabriše vse sledove in ničesar ni več mogoče dokazati.

Sandra Parette: Ženskar

Sandra Parette je znana nemška avtorica uspešnic, priljubljena tudi med našimi bralci. Njen najnovejši roman se godi v Münchnu, Berlinu in Parizu ob koncu dvajsetih let in se konča trideset let pozneje na francoski Rivieri.

Pavelino Reich je bil moški, ki je živel le za ženske, in ženske so ga zato ljubile. O sebi pravi takole: „S Pavelinom je drugače. Tudi on ni ravno junak in ubijalec zmajev. Je človek, ki si reče, čemu z glavo skozi zid, če ima hiša vrata.“

Ja, tako nekako... Bolj ali manj sem zmeraj živel tjavdan, se zanašal na srečo in na učinek svojega imena. Kot gospod Rech ne bi prišel daleč, a Pavelino, to je kakor kraguljčki v Čarobni piščali, to gre v uho. Kadar ljudje slišijo moje ime, me še enkrat pogledajo. Poštni uradniki in cariniki me imajo za inozemca in v ženskah zbudim radovednost.“

Kdo je bil ta ženskar, ki je očaral in osrečil vrsto žensk, med njimi lepo revijsko plesalko Flo Friedl in bogato Američanko Antoinette Ebenstein, lastnico cele verige trgovin in kinematografov? Odraščal je v Regensburgu v notarski družini, s petindvajsetimi leti v Münchnu končal pravo, fotografiral lepote v münchenski Stekljeni palači, prijateljeval s pilotom Hansom Tropo, brez fیکا v žepu ustanovil letalsko družbo, se uveljavil v visoki družbi, zahajal v nočne lokale in gledališča, se izselil v Združene države Amerike, se leta 1945 vrnil v Nemčijo kot ameriški oficir, se končno posvetil natakarskemu poklicu in neznansko obogatel. Imel je vilo v Münchnu, apartma v New Yorku in počitniško hišo v Antibesu na francoski Rivieri in se je vedno vozil naokrog v športnih avtomobilih. Skratka, pustolovec, rojen pod srečno zvezdo. Njegovo življenjsko filozofijo naroda najbolje kaže stavek: „Vse pride le tistemu, ki zna čakati.“

Marija Vučetič

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Zahvale

Drage sodelavke in sodelavci!

Kar prehitro je prišel čas, ko sem se morala posloviti od vas. V posebno lepem spominu mi bo ostal zadnji dan, ki sem ga preživela med vami in pa darilo, ki me bo vedno spominjalo na vas.

Posebno se zahvaljujem tudi tovarišu Brglezu za prelepe besede ob odhodu kakor tudi Marjani, Jožici in Danici ter vsem ostalim za izkazano pozornost.

Brglezovi in Liparjevi izmeni želim še veliko uspehov in sreče. Enako tudi vsem drugim v delovni organizaciji Steklarna-Sijaj.

Jožefa Laznik

Ob odhodu v pokoj se sodelavkam in sodelavcem v skladišču gotovih izdelkov iskreno zahvaljujem za lepo slovo in prelepa darila, s katerimi ste me presenetili in mi bodo v trajen spomin na skupna delovna leta. Še posebej se zahvaljujem skupini Fanike Zagorc in Silve Šmit. Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Dana Bukovšek

Dragi sodelavci in prijatelji!

Skromna je beseda hvala kot izraz hvalečnosti za darila, ki ste mi jih poklonili, ko sem odhajal v pokoj. Drag spomin mi bodo na dni, ki sem jih preživel na delu in z vami. Zato še enkrat vsem sodelavcem v remontni delavnici, obratovodjem, delavcem v pripravi avtomatske proizvodnje za izkazano pozornost iskrena hvala. Vsem delavcem v delovni organizaciji pa želim veliko delovnih uspehov.

Jože Potočin

Zanimalo vas bo

Odšli

Tozd Proizvodnja steklenih izdelkov: Mile Bašič (umrl) — delavec težak v zmesarni, Jozo Markovič, Samir Burhan (izključena) — odnašalca stekla, Emil Zupanc (izključena) — nabiralec stekla, Jelka Bobnja, Mirjana Lipič — odnašalka stekla, Novo Malič — predstiskalec, Zoltan Balaša — strojnik, Boja Mišič — kontrolor, Iztok Grahek — dostavljalec stekla.

v JLA: Darko Stopinšek — krogličar, Franc Jakopič — predstiskalec.

Upokojeni: Erih Vovk — obratovodja, Ladislav Konček — strojnik, Jože Potočin — vzdrževalec, Jožefa Laznik — kontrolor, Franc Zupanek — nabiralec stekla, Milan Zulič — nabiralec stekla.

Tozd Orodjarna: Igor Ržek — cizeler.

Delovna skupnost skupnih služb: Danijela Bukovšek (upokojena) — skladiščna delavka, Jože Abram (umrl) — kurjač.

Kadrovska služba

Januar 1985

V januarju je prišlo v našo delovno organizacijo **10 delavcev**, odšlo pa **21 delavcev**. Ob koncu januarja je bilo **vseh zaposlenih 2042**.

Prišli

Tozd Proizvodnja steklenih izdelkov: Rafael Brezar, Rado Klanšek, Ajkuna Rizvanović, Jovan Blagojevič, Muhamed Muratović — odnašalci stekla, Edvard Zorko — konstruktor, Zumber Luković — delavec težak v zmesarni, Bojan Kovač — pomočnik strojnika za preše.

Tozd Proizvodnja svetil: Boris Avreljo — delavec v polirnici.

Delovna skupnost skupnih služb: Drago Kopušar II — skladiščni delavec za določen čas.

Prešernova družba razpisuje nagrade za poverjenike

Razpis

Prvo v višini 20.000,00 dinarjev, dve drugi po 15.000,00 dinarjev in sedem tretjih po 10.000,00 dinarjev.

Nagrade bodo podeljene ob obletnici rojstva dr. Franceta Prešerna 3. decembra 1985 — ob izidu letne knjižne zbirke Prešernove družbe za leto 1986.

Vsi poverjeniki so upravičeni tudi do določenega odstotka denarnega nadomestila od vrednosti zbranih naročil.

Z ustanovitvijo nagrad želimo približati slovensko knjigo kar najširšemu krogu delovnih ljudi in občanov, obnoviti in povečati število članov Prešernove družbe, ki bodo pri uresničevanju teh ciljev dosegli najboljše uspehe v letu 1985.

S tem razpisom vabimo posameznike, knjižarne, knjižnice, krajevne konference SZDL, osnovne organizacije sindikata, šole, društva in druge, da se vključijo v splošno gibanje za knjigo kot poverjeniki Prešernove družbe.

Prijave za delo poverjenika, poročila o delu poverjenikov, predloge za nagrade poverjenikom in vsa vprašanja v zvezi s tem pošiljajte na naslov: Prešernova družba, Borsetova 27, 61000 Ljubljana, tel. 218-909 ali 218-950.

Siroka odprta možnost za vse, ki jih veseli delo s knjigami. Ste že razmišljali o tem?

V zadnjem času spet slišimo, da naša zanimanje za Prešernovo družbo, saj je bila njena Redna zbirka za leto 1985 razprodana že pred koncem leta 1984. Zasluga za rast in ponovno oživiljanje tega našega založniškega društva gre vsebinsko močnemu programu in nizki ceni, predvsem pa poverjenikom. Marsikdo se pri tem vpraša: kdo pa sploh so ti poverjeniki, kako delujejo in — ali bi lahko tudi jaz postal poverjenik Prešernove družbe?

Preprost in splošen odgovor na to vprašanje se glasi: poverjeniki Prešernove družbe so kulturno osveščeni posamezniki (ali pa kar organizacije), ki želijo spodbujati zanimanje za slovensko knjigo in jo imajo tudi sami radi. Z njo gredo od vrat do vrat, od sodelavca do sodelavca za proizvodnimi trakovi in v pisarnah — pridobivajo nove zaveznike lepe besede nam vsem in sebi v zadovoljstvo in veselje. Seveda za to delo prejmemo tudi določen odstotek denarnega nadomestila od vrednosti zbranih naročil.

Poleg tega, da pridobivajo nove člane Prešernove družbe, sodelujejo poverjeniki tudi pri predstavitvah knjig, organizirajo srečanja pisateljev in bralcev, knjižne razstave, sejme in podobno. Najbolj uspešne Prešernova družba še posebej moralno in denarno nagradjuje.

Knjige, ki jih posredujejo delovnim ljudem poverjeniki Prešernove družbe, so zelo poceni. Redno koledar-

sko zbirko, ki predstavlja znak članstva Prešernove družbe, njeni naročniki pa imajo velike ugodnosti tudi pri nakupu drugih knjig Prešernove družbe, je v najpreprostejši vezavi letos mogoče naročiti že za 1400 dinarjev. V zbirki, ki izide novembra, bo sedem knjig: **Koledar**, knjiga s pregledom dogodkov v preteklem letu, vrsto zanimivih člankov in z barvnimi reprodukcijami, na natečaju nagrajena romana Toneta Peršaka **Sledi** in Polone Škrinjarjeve **Grenko brinje**, satirični in humoristični spisi Miloša Mikelnar **Zgaga vojvodine Kranjske**, mladinski roman Vitana Mala **Baronov mlajši brat**, bogato barvno ilustriran priročnik dr. Ivana Sedeja **Sto znanih slovenskih umetniških slik** in priročnik dr. Mihe Likarja **Ljudje pravijo o zdravju** — to je knjižni dar za predplačnike.

Skupaj z Zvezo sindikatov razpisujemo pisateljsko nagrado, da bi za naše bralce vsako leto pridobili najboljšo slovensko povest ali roman. V prihodnjih letih bomo izdajali še več, po 20 do 30 naslovov, s tem pa bo naš program še bolj vabljiv za zelo različne težnje slovenskih družin.

Za delo poverjenika se lahko priglasijo vsakdo samostojno ali pa ga predlaga sindikalna organizacija. Poverjeniki delujejo tudi v krajevnih skupnostih, knjigarnah, knjižnicah, zvezi kulturnih organizacij, v šolah in društvi. Za začetek je treba Prešernovi družbi sporočiti le naslov novega poverjenika in oznako območja, na katerem je pripravljen delovati. Pozneje mu pošljemo navodila za delo, pooblastilo, knjižni program, cenike in ostalo informativno-propagandno gradivo, ki ga potrebuje pri delu. Želimo si, da bi poverjeniki Prešernove družbe delovali v vseh sindikalnih organizacijah in v vseh krajevnih skupnostih, kajti le tako bomo lepo in poceni knjigo in resnici lahko približali bralcem.

Prešernova družba

Najboljši športniki

O prireditvi Večer športa, glasbe in razvedrila, na kateri so letos že osmič podelili značke in priznanja najboljšim športnikom naše občine, smo pisali v prejšnji številki. Takole

pa zgleda nekaj utrinkov s prireditve, ki jih je zabeležila fotografova kamera.

Foto: M. Tanjšek

Andreja Ojsteršek — predstavnica najboljše ekipe

Peter Kauzer — najboljši športnik in

Vili Ojsteršek, ki je nadomestil najboljšo športnico **Vesno Ojsteršek**

Strelske vesti

Po tretjem kolu tekmovanja v Zasavski strelski ligi so nekoliko nepričakovano v vodstvu strelci STT, ki so edini še neporaženi. V petih srečanjih so petkrat zmagali in osvojili 10 točk. Trboveljčani so že v drugem kolu premagali ene glavnih kandidatov za prvo mesto — vrsto SD Okrogar Skvarča (Zagorje). Nič boljše se ne godi vrsti SD Rudnik (Hrastnik), ki je presenetljivo klonila v prvem kolu proti obema ekipama iz Kisovca. Trenutni vrstni red je naslednji: — v oklepajih je število srečanj STT (Trbovlje) — 10 (5); A. Hohkraut I. (Trbovlje) — 8 (5); Rudnik (Hrastnik), Kisovec I. in Kisovec II. — vsi po 6 (5); Okrogar Skvarča 4 (0); Ernest Drakslar (Dol pri Hrastniku), A. Hohkraut II. po 4 (5); Steklar I. (Hrastnik) 4 (6); Smartno pri Litiji 0 (3) in Steklar II 0 (6).

Na občinskem tekmovanju za Zlato puščico je nastopilo 21 strelcev, ki so si to pravico pridobili na predhodnih družinskih tekmovanjih. S 557 krogi je zmagal lanskoletni republiški prvak Franc Rešetar pred svojima družinskima tovarišema Hrncičem — 549 in Sotlarjem — 548 krogov. Občinskega prvenstva v streljanju s serijsko puško pa se je udeležilo 29 tekmovalcev iz vseh treh strelskih društev. V posameznih konkurencah so bili najboljši ekipni člani — Rudnik 1084, članice Steklar 986, pionirji Steklar 386.

Posamežno: Člani: Stesl (Rudnik) 365; članice: Deželak (Steklar) 332; mladinci: Vene (E. Drakslar) 344; in pionirji: Bec (Steklar) 156 krogov.

Joco Premec

Zahvale

Ob boleči in prerani smrti našega dobrega brata, očeta, deda in strica

Rajmunda Obermajerja

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Iskrena hvala govorniku za prelepe besede ob slovesu, pevcom in godbi Svobode II za toplo in občuteno slovo. Še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Ob smrti dragega moža, očeta in starega očeta

Jožeta Zorca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence in nam izrekli sožalje. Prav tako iskrena hvala govornikom Karliju Dremliju in Milanu Kaludru, godbi in pevcom Svobode II, Planinskemu društvu Dol, sodelavcem v zmesarni in sosedom iz Podkrajca.

Žalujoci: žena Ivanka in hčerka Jožica z družino

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dobrega očeta, deda, pradedu in strica

Jožeta Obermajerja

se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v tej veliki bolečini. Iskreno se zahvaljujemo internemu oddelku Bolnice Trbovlje za nego, govnornikom za prelepe besede ob slovesu, pevcom, godbi Svobode II, gasilskemu društvu, stanovalcem hiše 28 D za materialno pomoč ter vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, darovali vence, cvetje, nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremljali k zadnjemu počitku. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi.

Dolgoletni telesnokulturni delavec Henrik ing. Percin je prejel zlato Blovdokovo značko.

Priznanja najboljšim je podelil predstavnik pokrovitelja tov. Adolf Lažnik.

Sam svoj gospodar

Zanimiv priročnik Delavske enotnosti

Kaj vam pomeni in kakšna jaj bi bila delavska oblast?

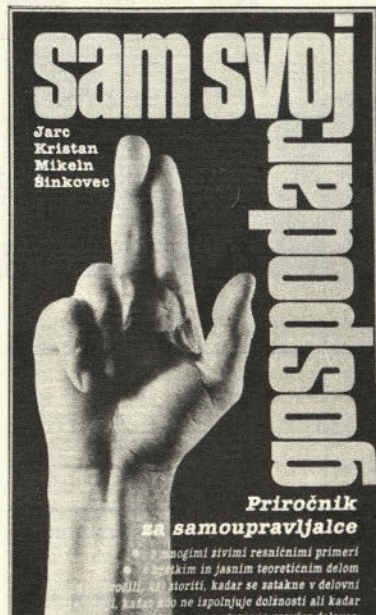
To je le eno izmed vprašanj, ki so jih avtorji knjige „SAM SVOJ GOSPODAR“ postavljali mnogim delavcem, kmetom, gozdarjem, cestarjem, županom, sindikalnim delavcem, politikom, sodnikom, pravobranilcem idr. Zgodbe, ki so nastale ob teh obiskih, lahko preberete v knjižici, ki jo je tako napisalo naše vsakdanje življenje samo.

Vse zgodbe, podatki in strokovne razlage - brez katerih ne gre - so opisani v živem, sočnem pogovornem jeziku, brez nerazumljive strokovne latovščine, ki nam dostikrat jemlje veselje do branja časopisov in delegatskih gradiv.

Zadnje poglavje pa je podobno priročniškemu navodilom za popravila in vzdrževanje avtomobila ali kakega drugega stroja - to so zakoni, pravilniki, prepisi idr. - razloženi preprosto in jasno.

Ta vsekakor nenavaden priročnik za samoupravljalce so napisali: mojstra pisane besede Vlado Jarc, novinar in

Miloš Mikelc, znani dramatik in satirik, ter priznana strokovnjaka dr. Ivan Kristan in dr. Janez Sinkovec. Cena 500 dinarjev. Naročila sprejema Delavska enotnost, Ljubljana, Celovška 43.

Barve in še kaj

Tako lepo okrašenega okolja kot ga ima avtobusna postaja (v smeri Celja) na Dolu, najbrž ni daleč naokoli.

Zivo pisano „cvetje“ je vidno daleč naokoli. Ker pa tako divje vrtnarjenje moti mimoidoče, najbolj pa menda stanovalce bližnjega bloka - saj so

veliko truda vložili, da bi imeli čim bolj zeleno okolico. Predlagamo, da tisti, ki čakajo na avtobus in si krajšajo čas s frupiji, kekci, čipsi in še s čim, te čudovito oblikovane lističe rajši „sejejo“ v lepo rdeče oblikovane posode, ki že dalj časa potrpežljivo čakajo nanje.

Nasvet športne zdravnice

Sodobne ženske, obremenjene z delom doma in na delovnem mestu, ne želijo le pasivno podoživljati svoj čas, ampak hočejo kreativno posegati v njegov tok. Zavedajo se, da so le telesno in duševno zdrave kos hitremu tempu in načinu življenja, zato želijo svojo vitalnost ohraniti čimdalj časa. Sport in rekreacija pa so ravno tiste preventivne dejavnosti, ki služijo temu namenu. Vendar pa se tudi na tem področju, tako kot povsod, lahko pretirava, posebno še, če ženska ne pozna dovolj samo sebe, ne ve za značilnosti, funkcije in odzive svojega telesa.

Že konstitucionalno se ženska razlikuje od moškega. Povprečno je nižje rasti, lažja, razmerje med skeletno, mišično in maščobno maso pa je približno 15 % : 30 % : 20 % od celokupne telesne mase. Kostni ženske so krajše, tanjše, lažje in poroznejše, zaradi tega pa tudi krhkejšje. Mišice imajo manjšo hitrost krčenja, slabšo moč in vzdržljivost ter manjšo sposobnost hipertrofije pod vplivom telesnih naporov. Zaradi tega je tudi delovni učinek slabši pri sorazmerno večji porabi energije. Istočasno pa imajo mišice slabši tonus in so bolj elastične, kar je seveda zelo pomembno v času nosečnosti in poroda. V športni dejavnosti pa te karakteristike selekcionirajo ženske za športe, kjer je značilna preciznost in koordinacija gibov v ritmu (aerobika,

ritmična gimnastika, ples). Maščobna masa je izrazitejša, razporejena na specifičnih mestih, kar daje videz „ženskosti“. Hkrati pa višek maščobnega tkiva znižuje specifično težo telesne mase in s tem daje ženskam, ob lažjem skeletu boljšo plavnost v vodi.

Poleg razlik v anatomske-morfološki strukturi pa zasledimo pri ženski tudi drugačne fiziološke in funkcionalne karakteristike kot pri moškem. Srce je pri ženski absolutno in relativno manjše in lažje, hkrati pa ima tudi manjši volumen. Reindell (1960) navaja, da je volumn srca pri netreniranih ženskah starosti od 20 do 30 let 578 ml, pri moških iste starosti pa 760 ml. Glede na to ima žensko srce tudi manjši udarni volumen (volumen krvi, ki jo iztisne srce na periferijo pri enem iztisu), ki znaša 65 ml (moški 80 ml). Poleg različne velikosti srca pa obstajajo razlike tudi v količini in sestavi krvi (število eritrocitov in vrednost hemoglobina je manjša), kar vse zmanjšuje pri telesnih naporih možnost zadovoljive dostave kisika v tkiva in mišice. Ti slabši odnosi onemogočajo predvsem telesne obremenitve velikih intenzitet in daljšega trajanja, ne kažejo pa se bistveno v času mirovanja, saj je takrat energetska poraba oz. potreba po kisiku pri obeh spolih približno enaka (250 ml kisika na minuto). V času obremenitve se ženski organizem prilagaja na večje potrebe po kisiku z pospešeno frekvenco srca in dihanja (večjo kot pri moškem). To ima v končni fazi enak učinek kot pri moškem, le da ženski organizem deluje manj ekonomično, za isto delo porabi več energije, oziroma isto delo predstavlja za žensko dosti več obremenitev.

Pomembne razlike zasledimo tudi v motoričnih sposobnostih, saj opazimo pri ženskah manjšo maksimalno hitrost, moč in vzdržljivost, ob tem pa večjo sposobnost gibljivosti sklepov. Ob tem pa je potrebno omeniti, da ni vsak trening primeren tudi za ženske (npr. treningi moči, zlasti statične), čeravno v zadnjem času zasledimo uspešno udeležbo žena v najrazličnejših športnih panogah in disciplinah, predvsem vzdržljivostne narave, kjer s svojo uporno željo in voljo zasledujejo moške rekorde.

dr. Tatjana Silc

Hvala ti, prijatelj!

Bil je dan sredi januarja, ko je povsod zastal promet zaradi obilice snega. Skorajda ni bilo žive duše na cesti. In vendar sva morala na pot. Na pot k zdravniku. Peš, kajti tudi tisti, ki so nama hoteli pomagati, so jih njihovi železni konjički pustili na cedilu. Pešhoja pa je bila ena sama muka, ena sama bolečina. Pa je pripeljal fičko, se ob nas ustavil, le malo besed je bilo treba, pravzaprav le pojasnilo, da nas pot vodi v zdravstveni dom in že sva bila takorekoč

na cilju. A pripravljenosti voznika s tem še ni bilo konec, kajti ponudil je pomoč tudi potem, ko je zdravnik napisal napotnico za bolnišnico. Kasneje sva zvedela, da je bil za nesebični voznik fička Alojz Skorjanc z Dola (Partizanska pot), zato bi se mu rada na ta način še enkrat iskreno zahvalila in mu zaželela srečno vožnjo.

Marija in Franc Abram
Cesta 1. maja 28, Hrastnik

Pri izdajanju sodeluje center Delavske enotnosti za razvijanje obveščanja v združenem delu, grafična priprava Repro studio Mrežar, tiska v nakladi 2.500 izvodov tiskarna TIKa Trbovlje. Naslov uredništva: Steklar, Hrastnik, Cesta 1. maja 14, telefon: 814-622 int. 55. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo oproščeno davka od proizvodov.